

CYNGOR SIR YNYS MÔN

ADRODDIAD I:	CYNGOR SIR
DYDDIAD:	26 CHWEFROR 2015
PWNC:	DATGANIAD AR STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS 2015/16
AELOD PORTFFOLIO:	CYNGHORYDD H E JONES
SWYDDOG SY'N ARWAIN:	RICHARD MICKLEWRIGHT
SWYDDOG CYSWLLT:	GARETH ROBERTS /BEN DAVIES (EST: 2675/2610)

Natur a rheswm dros adrodd

Mae'n ofynnol i'r Cyngor weithredu arferion gorau yn unol â Chôd Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifiaeth (CIPFA) ar faterion Rheoli Trysorlys. Mae'r Côd yn argymhell y dylai'r Aelodau sgrïwtineiddio'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys (DSRT) cyn iddo gael ei fabwysiadu (sy'n cynnwys y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol, Datganiad Polisi MRP Blynyddol, y Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys blynyddol a'r Cynllun Dirprwyo ar Rheoli Trysorlys - CDRT). Yn unol â chynllun dirprwyo'r Awdurdod, y Pwyllgor Archwilio sy'n gyfrifol am y swyddogaeth hon. Mae'r CDRT hefyd angen i'r Pwyllgor Gwaith dderbyn ac adolygu'r DSRTCydymffurfir yr adroddia cyn ei basio ymlaen i'r Cyngor llawn i'w gymeradwyo. Mae'r adroddiad yma'n rhedeg ochr yn ochr ag adroddiadau cyllideb cyfalaf a refeniw fel rhan o'r broses gosod y gyllideb 2015/16.

A - Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

- Cyflwynwyd yr adroddiad a'r Anecs yma (fel manylir yn y rhan uchod a rhannau 3 i 6 isod ac yn cynnwys Anecs A) i'r Pwyllgor Archwilio ar 9 Chwefror 2015. Penderfynodd y Pwyllgor i:-

  - Nodi cynnwys yr adroddiad; a
  - Cymeradwyo'r Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys (yn cynnwys y Dangosyddion Pwylllog a rhai Rheoli Trysorlys) ar gyfer 2015/16 (Anecs A).

Ni benderfynodd y Pwyllgor Archwilio i basio unrhyw sylwadau neu argymhellion ymlaen i'r Pwyllgor Gwaith.
- Cyflwynwyd yr adroddiad a'r Anecs yma (fel manylir yn y rhan uchod a rhannau 3 i 6 isod ac yn cynnwys Anecs A) i'r Pwyllgor Gwaith ar 16 Chwefror 2015. Penderfynodd y Pwyllgor i:-

  - Nodi cynnwys yr adroddiad; a
  - Cymeradwyo cynnwys, a'r rhagdybiaethau a chynnigion ynddo, y Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys (yn cynnwys y Dangosyddion Pwylllog a rhai Rheoli Trysorlys) [Anecs A] ar gyfer 2015/16.

Ni benderfynodd y Pwyllgor Gwaith i basio unrhyw sylwadau neu argymhellion ymlaen i'r Pwyllgor yma.
- Mae Côd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys (Adran 7) yn argymhell y dylid cymeradwyo, dogfennu a monitro Arferion Rheoli Trysorlys yr Awdurdod. Mae'n dweud hefyd mai mater ar gyfer penderfyniad lleol yw natur a maint ymwneud corff cyfrifol unrhyw sefydliad o ran cymeradwyo a monitro ei Bolisïau Rheoli Trysorlys a'r atodlenni cysylltiedig. Mae'n cydnabod hefyd y gellir dirprwyo'r swyddogaeth hon mewn rhai sefydliadau i'r swyddog cyfrifol. Ym mhob achos dylai fod yn destun sgrïwtini gan y corff cyfrifol yn dilyn argymhellion gan y swyddog cyfrifol. Nid oes gan yr Awdurdod Bolisïau Rheoli Trysorlys wedi eu dogfennu ar hyn o bryd ond bwriedir datrys hynny yn 2015/16 a'u cyflwyno cyn gynted ag y bo modd wedyn i'r pwyllgorau perthnasol â Chynllun Dirprwyo 2015/16 ar gyfer Rheoli Trysorlys.
- O ran diweddariadau i'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys dim ond un newid y bwriedir ei wneud i egwyddorion a pholisïau sylfaenol Datganiad 2015/15 fel a ganlyn:-

- Ni fydd yr adroddiadau Rheoli Trysorlys ar gyfer chwarter un a chwarter tri yn cael eu cynhyrchu mwyach. Bydd hyn yn cael ei adlewyrchu yn rheolau sefydlog yr Awdurdod fel y manylir ar hynny yn Atodiad 9 yr adroddiad hwn.

Yn ystod y flwyddyn bwriedir adolygu'r categorïau posib o fuddsoddiadau a ddefnyddir, ynghyd ag unrhyw feini prawf graddfeydd credyd a therfynau buddsoddi. Bydd unrhyw newidiadau yn cael eu cyflwyno i'r Cyngor Sir i'w cymeradwyo yn unol â'r Cynllun Dirprwyo ar gyfer Rheoli Trysorlys.

- Mae'r bwriad i dynnu allan o'r system cymhorthdal CRT ar 2 Ebrill 2015 wedi cael ei gymryd i ystyriaeth yn y dangosyddion pwylllog (gweler Atodiad 11) ar y sail Atodiad 12 (mae'r geiriad tbd do wedi ei ehangu ryw 'chydig' a'i ddiwygio ar gyfer adroddiad yma i wella eglyrdeb).
- Ar 2 Chwefror 2015, cyfanswm benthyciadau allannol y Cyngor oedd £89.6m, disgwylir mai hyn fydd y sefyllfa ar 31 Mawrth, 2015. Mae'r benthyciadau yn cynnwys benthyciadau aeddfedu a rhai blwydd-dal. Roedd £89.3m o fenthyciadau aeddfedu gydag oes gyfartalog o 25 mlynedd a graddfa gyfartalog o 5.70% a £0.3m o fenthyciadau blwydd-dal graddfa gyfartalog o 9.4%. Rhagwelir mai £5.1m fydd cost benthycia ar gyfer 2014/15 gyda'r rhagolwg ar gyfer yr angen sylfaenol i fenthycia ar ddiwedd y flwyddyn yn £114.8m. Golyga hyn fod y Cyngor wedi benthycia'n fewnol £25.2m erbyn diwedd y flwyddyn.

Ar 2 Chwefror 2015, cyfanswm buddsoddiadau'r Cyngor oedd £16.1m, gyda graddfa dychwelyn gyfartalog o 0.4% ac y cyfanswm cyfartalog i'r flwyddyn hyn yma yw £21.1m. Wrth i fenthycia mewnol gynyddu, mae balansau buddsoddiadau'n lleihau.

7. Argymhellion:-

7.1 I nodi cynnwys yr adroddiad.

7.2 I gymeradwyo'r Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys (yn cynnwys y Strategaeth Buddsoddi blynyddol, Polisi DRI, Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys a'r Dangosyddion Pwylllog a rhai Rheoli Trysorlys) ar gyfer 2015/16.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?		
d/b		
C - Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Cyngor?		
I gydymffurfio â phroses gosod y gyllideb yr Awdurdod a Chynllun Dirprwyo Rheoli Trysorlys.		
CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydyw		
D - A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydyw		
DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	d/b – adroddiad Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrthdodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	
F - Atodiadau:		
Anecs A: Datganiad Drafft Strategaeth Rheoli Trysorlys a'r Dangosyddion Pwyllog a Thrysorlys ar gyfer 2015/16.		
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
• Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys 2014/15 (fel cymeradwywyd gan y Cyngor ar 27 Chwefror 2014); • Papurau gosod y gyllideb cyfalaf a refeniw 2015/16 (fel adroddwyd ar wahân i'r Pwyllgor yma).		

DATGANIAD STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS

DATGANIAD AR Y STRATEGAETH FUDDSODDI FLYNYDDOL, Y STRATEGAETH DARPARIAETH REFENIW ISAF (DRI) A STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS 2015/16

1. Rhagarweiniad

1.1 Cefndir

Rhaid i'r Cyngor weithredu cyllideb gytbwys sy'n golygu bod rhaid i gyfanswm y refeniw sy'n ddyledus yn ystod y flwyddyn ariannol fod yn ddigonol i gwrdd â gwariant a hefyd, rhaid i'r arian gwirioneddol a ddaw i mewn bod yn ddigonol i gydbwyso'r arian a fydd yn mynd allan. Rhan allweddol o'r gweithgareddau rheoli trysorlys yw sicrhau bod y llif arian hwn wedi ei gynllunio'n ddigonol a bod arian ar gael pan mae ei angen. Caiff arian sydd dros ben ei fuddsoddi mewn gwrthbartion neu offerynnau risg isel sy'n cydfynd â dull risg isel y Cyngor gan sicrhau hylifedd digonol cyn ystyried y dychweliad ar fuddsoddiadau.

Ail brif swyddogaeth y gwasanaeth rheoli trysorlys yw cyllido cynlluniau cyfalaf y Cyngor. Mae'r cynlluniau cyfalaf hyn yn darparu canllawiau ar gyfer anghenion benthycar'r Cyngor, sef cynllunio llif arian ar gyfer y tymor hwy mewn gwirionedd er mwyn sicrhau fod y Cyngor yn gallu cwrdd â'i oblygiadau o ran gwariant cyfalaf. Gall rheoli'r arian tymor hwy olygu trefnu benthyciadau ar gyfer y tymor hir neu'r tymor byr neu ddefnyddio gwargedion llif arian am dymor hwy. O bryd i'w gilydd, gellir ailstrwythuro dyledion i gwrdd â risgiau neu amcanion cost y Cyngor.

Yn benodol, rhaid i awdurdod lleol glandro ei ofynion cyllidebol ar gyfer pob blwyddyn ariannol i gynnwys y costau refeniw sy'n llifo o benderfyniadau ynghylch cyllido cyfalaf. Mae hyn yn golygu bod rhaid cyfyngu:-

- cynnydd mewn costau refeniw yn sgil ffioedd llog uwch, oherwydd benthycia ychwanegol i gyllido gwariant cyfalaf, ac
- unrhyw gynnydd mewn costau rhedeg prosiectau cyfalaf newydd, i lefel sy'n fforddiadwy o ran incwm rhagamcanedig y Cyngor.

Mae Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys yn diffinio'r polisiau ag amcanion y gweithgareddau rheoli trysorlys. Gweler Atodiad 10.

1.2 Gofynion o ran cyflwyno adroddiadau

Rhaid i'r Cyngor dderbyn a chymeradwyo o leiaf dri phrif adroddiad bob blwyddyn sy'n ymgorffori amrediad o bolisiau, amcangyfrifon a ffigyrau gwirioneddol. Rhaid i'r adroddiadau hyn gael eu sgrwtinieddio'n ddigonol gan bwyllgor cyn cael eu hargymell i'r Cyngor. Y Pwyllgor Archwilio sy'n gyfrifol am gyflawni'r swyddogaeth hon.

Dangosyddion Pwylllog a Rheoli Trysorlys a'r Strategaeth Trysorlys - Mae'r adroddiad cyntaf a'r un pwysicaf yn cynnwys:-

- y Strategaeth Rheoli Trysorlys (sut bydd y buddsoddiadau a'r benthyciadau'n cael eu trefnu) gan gynnwys dangosyddion rheoli trysorlys;
- Strategaeth Fuddsoddi (canllawiau ynghylch sut y dylid rheoli buddsoddiadau);
- Polisi Darpariaeth Refeniw Isaf (sut mae gwariant cyfalaf gweddilliol yn cael ei drosglwyddo i refeniw dros gyfnod o amser); a
- Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys (diffiniad o'r polisiau ac amcanion y swyddogaeth rheoli trysorlys); a
- Cynlluniau cyfalaf (gan gynnwys y dangosyddion pwylllog cysylltiedig).

Adroddiad Rheoli Trysorlys Canol Blwyddyn - Bydd hwn yn rhoi diweddariad i'r Aelodau ynghylch cynnydd o ran y sefyllfa gyfalaf, gan ddiwygio'r dangosyddion pwylllog yn ôl yr angen gan nodi a yw'r strategaeth trysorlys yn cwrdd â'i amcanion ynteu a oes angen adolygu unrhyw bolisiau.

Adroddiad Trysorlys Blyneddol – Yn hwn, ceir manylion ynghylch detholiad o ddangosyddion pwylllog a thrysorlys gwirioneddol a gweithgareddau rheoli trysorlys gwirioneddol o gymharu â'r amcangyfrifon yn y strategaeth.

1.3 Strategaeth Rheoli Trysorlys ar gyfer 2014/15

Mae'r strategaeth ar gyfer 2015/16 yn ymwneud â dau brif faes:-

Materion Cyfalaf

- y cynlluniau cyfalaf a'r dangosyddion pwylllog; ac
- y strategaeth DRI.

Materion rheoli trysorlys

- y sefyllfa gyfredol o ran y trysorlys;
- dangosyddion rheoli trysorlys a fydd yn cyfyngu ar risg a gweithgareddau trysorlys y Cyngor;
- y rhagolygon o ran cyfraddau llog;
- y strategaeth fenthycyca;
- polisi ar fenthycyca o flaen yr angen;
- ail-raglennu dyledion;
- y strategaeth fuddsoddi;
- polisi teilyngdod credyd; a
- polisi ar ddefnyddio darparwyr gwasanaeth allanol.

Mae'r elfennau hyn yn cwrdd â gofynion Deddf Llywodraeth Leol 2003, Côd Pwylllog CIPFA, Canllawiau DRI Llywodraeth Cymru, Côd Rheoli Trysorlys CIPFA a Chanllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru.

1.4 Hyfforddiant

Dan Côt CIPFA mae'n ofynnol fod y swyddog cyfrifol yn sicrhau bod Aelodau â chyfrifoldeb am reoli trysorlys yn derbyn hyfforddiant digonol yn rheoli trysorlys. Mae hyn yn arbennig o berthnasol i Aelodau sy'n gyfrifol am sgrwtini. Er mwyn cefnogi aelodau'r Pwyllgor Archwilio yn eu swyddogaeth sgrwtini, cafodd aelodau'r pwyllgor hyfforddiant ar faterion rheoli trysorlys gan yr ymgynghorwyr rheoli trysorlys penodedig.

Mae anghenion hyfforddi swyddogion rheoli trysorlys yn cael eu hadolygu ac yn cael sylw'n rheolaidd.

1.5 Ymgynghorwyr rheoli trysorlys

Mae'r Cyngor yn defnyddio Capita Asset Services, Treasury Solutions (cyfeirir atynt o hyn ymlaen fel Capita) fel ymgynghorwyr allanol ar faterion rheoli trysorlys.

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod y cyfrifoldeb am benderfyniadau rheoli trysorlys yn fater i'r sefydliad bob amser a bydd yn sicrhau nad yw'n dibynnu gormod ar ein darparwyr gwasanaeth allanol.

Mae'n cydnabod hefyd bod gwerth mewn cyflogi darparwyr allanol ar gyfer gwasanaethau rheoli trysorlys er mwyn cael mynediad i adnoddau a sgiliau arbenigol. Bydd y Cyngor yn sicrhau bod telerau eu penodiad a'r ffyrdd ar gyfer asesu eu gwerth yn cael eu cytuno a'u dogfennu'n briodol a'u hadolygu'n rheolaidd hefyd.

1.6 Mabwysiadu'r Côt

Rhaid i'r Cyngor nodi a yw wedi mabwysiadu Côt Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys. Mae'r Côt cyfredol, sef un 2011 eisoes wedi cael ei fabwysiadu gan y Cyngor ac o'r herwydd, nid oes angen diweddariad ar gyfer 2015/16.

2. Ystyriaethau Cyfalaf

Cynlluniau gwariant cyfalaf y Cyngor yw gyrrwyr allweddol gweithgareddau rheoli trysorlys. Caiff allbwn y cynlluniau gwariant cyfalaf ei adlewyrchu yn y dangosyddion pwyllog sydd wedi eu dylunio i gynorthwyo'r aelodau i gael trosolwg o'r cynlluniau gwariant cyfalaf a'u cadarnhau.

Adlewyrchir yn y Dangosyddion Pwyllgor (Atodiad 11) rhagamcanion gwariant cyfalaf yr Awdurdod ar gyfer 2015/16 i 2017/18. Mae'r gwariant rhagamcanedig ar gyfer 2015/16 i 2017/18 yn seiliedig ar y bidiau cyfalaf a argymhellir i;w derbyn, yn unol â'r Strategaeth Cyfalaf 2015/16, fel adroddwyd ar wahân. Mae'r rhagamcanion ar gyfer y blynyddoedd yna hefyd yn cynnwys y rhagdybiaeth fydd llithriad 2014/15 yn cael ei wario'n llawn yn 2015/16. Fe cynhwysir y setliad hunan-gyllidol rhagamcanedig o'r CRT yn y rhagamcan gwariant 2015/16, fel y manylir.

Yn amodol ar gytundeb gwirfoddol yr 11 awdurdod tai yng Nghymru, bydd angen i'r Cyngor wneud taliad unwaith ac am byth i Lywodraeth Cymru i dynnu'r CRT o'r system gymhorthdal dai gyfredol. Disgwylir i'r taliad fod oddeutu £21.4m er gall hyn newid. Iawndal yw'r taliad unwaith ac am byth hwn er mwyn sicrhau na fydd taliadau blynyddol yn cael eu gwneud i Lywodraeth Cymru o'r CRT yn y dyfodol. Disgwylir y bydd hyn yn fuddiol i'r Cyngor. Mae'r setliad terfynol eto i'w gadarnhau ond drwy gytuno i'r dangosyddion pwyllog diwygiedig, mae'r Cyngor yn sicrhau fod y gofynion lleol yn eu lle ymhell cyn yr amser y bydd angen talu.

Bydd y rhaglenni'n gyffredinol yn cael eu cyfyngu i'r hyn sy'n fforddiadwy, o ran y gwariant cyfalaf gwirioneddol ac o ran y goblygiadau refeniw (gweler 1.1 uchod). Gweler y dangosyddion pwyllog yn Atodiad 11.

3. Benthycu

Bydd y cynlluniau gwariant cyfalaf sydd yn cael eu gosod allan mewn adroddiad ar wahân i'r Pwyllgor Gwaith yn darparu manylion ynghylch gweithgaredd gwasanaeth y Cyngor. Mae'r swyddogaeth rheoli trysorlys yn sicrhau bod arian parod y Cyngor wedi ei drefnu yn unol â'r codau proffesiynol perthnasol, i sicrhau fod arian parod digonol ar gael i gwrdd â'r gweithgaredd gwasanaeth yma. Bydd hyn yn cynnwys trefnu'r llif arian parod a, lle mae'r cynlluniau cyfalaf ei angen, trefnu'r cyfleusterau benthycu priodol. Mae'r strategaeth yn rhoi sylw i'r dangosyddion trysorlys / pwyllog perthnasol, y sefyllfa dyled gyfredol ac a ragwelir, a'r strategaeth buddsoddi flynyddol.

3.1 Gofynion ar gyfer Benthycia yn Awr ac i'r Dyfodol a Benthyciadau Gwirioneddol

Mae'r symudiadau a ragwelir o ran gofynion cyllid cyfalaf y Cyngor fel a ganlyn:-

AMCANGYFRIF O'R SYMUDIADAU YN Y GOFYNIION CYLLIDO CYFALAF A BENTHYCA NEWYDD 2014/15 I 2017/18				
	2014/15 Rhagamcanedig £'000	2015/16 Amcangyfrif £'000	2016/17 Amcangyfrif £'000	2017/18 Amcangyfrif £'000
Symudiad yn y Gofyn am Gyllid Cyfalaf				
Benthycia newydd i gefnogi gwariant cyfalaf				
<i>Benthycia gyda Chefnogaeth</i>	4,472	2,750	2,189	2,189
<i>Benthycia Di-gefnogaeth</i>	6,000	23,400	4,620	0
Cyfanswm	10,472	26,150	6,809	2,189
<i>Gostwng gan: Darpariaeth Refeniw Isaf a derbyniadau cyfalaf a roddwyd o'r neilltu</i>	(4,538)	(4,287)	(4,801)	(4,908)
Symudiad Net yn y GCC gyllid Cyfalaf	5,934	21,863	2,008	(2,719)
Symudiadau posib yn y benthyciadau gwirioneddol				
Symudiadau yn y GCC (uchod)	-	21,863	2,008	(2,719)
Allanoli benthycia mewnol cyn 2013/14	-	25,177	-	-
Benthycia newydd	-	8	9	5,509
Benthycia newydd posib Cyfanswm	-	47,048	2,017	2,790

3.2 Rhagolygon o ran Cyfraddau Llog

Mae'r Cyngor wedi penodi Capita fel ei ymgynghorydd trysorlys a rhan o'r gwasanaeth yw cynorthwyo'r Cyngor i lunio barn ar gyfraddau llog. Yn Atodiad 3, dygir ynghyd nifer o ragolygon cyfredol y ddinas ar gyfer cyfraddau llog tymor byr (Cyfradd y Banciau) a chyfraddau sefydlog tymor hwy. Yn y tabl isod, ceir barn Capita.

Cyfartaledd Blynnyddol (%)	Cyfraddau Banc (%)	Cyfraddau Benthycia BBGC (yn cynnwys addasiad graddfa sicrwydd)		
		5 mlynedd	25 blwyddyn	50 blwyddyn
Mawrth 2014	0.50	2.20	3.40	3.40
Mehefin 2014	0.50	2.20	3.50	3.50
Medi 2014	0.50	2.30	3.70	3.70
Rhagfyr 2014	0.75	2.50	3.80	3.80
Mawrth 2015	0.75	2.60	4.00	4.00
Mehefin 2015	1.00	2.80	4.20	4.20
Medi 2015	1.00	2.90	4.30	4.30
Rhagfyr 2015	1.25	3.00	4.40	4.40
Mawrth 2016	1.25	3.20	4.50	4.50
Mehefin 2016	1.50	3.30	4.60	4.60
Medi 2016	1.75	3.40	4.70	4.70
Rhagfyr 2016	1.75	3.50	4.70	4.70
Mawrth 2017	2.00	3.60	4.80	4.80

Ymchwyddodd twf CMC y DU yn ystod 2013 a hanner cyntaf 2014. Ers hynny, mae'n ymddengys ei fod wedi cilio braidd ond mae'n parhau yn gryf yn ôl safonau'r DU ac fe ddisgwylir i barhau yn yr un modd i mewn i 2015 a 2016. Mae angen ail-falansio'r economi yn sylweddol i ffwrdd o wariant defnyddwyr tuag at ddiwydiant, buddsoddi busnes ac allforio er mwyn sefydlu'r adferiad yma'n gadarn. Un bwrn ar yr economi yw'r ffaith fod chwyddiant cyflogau ond wedi cychwyn bod yn fwy na chwyddiant CPI, felly'n galluogi incwm gwario a safonau byw i gychwyn gwella. Oherwydd y plymiad ym mhris olew, aeth chwyddiant CPI i lawr i 1.0% yn Nhachwedd, y raddfa isaf ers Medi 2002. Disgwylir i chwyddiant aros o gwmpas neu'n is na 1.0% am y rhan fwyaf o'r flwyddyn; bydd hyn yn helpu gwella incwm gwario defnyddwyr ac, felly, cynnal twf yr economi yn ystod 2015. Fodd bynnag, mae angen gwella cynhyrchiant llafur yn sylweddol i alluogi graddfeydd cyflogau i gynyddu a chefnogi ymhellach incwm gwario defnyddwyr a thwf yr economi. Yn ychwanegol, bydd rhaid i'r raddfa galonogol mae diweithdra wedi bod yn disgyn arwain, yn y pen draw, i bwysau am gynyddu cyflogau, er bod y safbwyntiau cyfredol ar y llacrydd cuddiedig yn y farchnad lafur, yn ôl pob tebyg, yn golygu fod hyn yn annhebygol o ddigwydd yn fuan yn 2015.

Mae'r UD, economi fwyar byd, wedi cynhyrchu graddfeydd twf syfrdanol o 4.6% (blynyddol) yn Ch2 2014 a 5.0% yn Ch3. Mae hyn yn hynod o addawol am y rhagolygon am dwf cryf yn mynd yn ei flaen ac mae'n edrych yn debyg fod yr UD bellach yn gadarn ar y llwybr adferiad llawn o'r argyfwng ariannol o 2008. O ganlyniad, disgwylir yn hyderus mae'r UD fydd yr economi orllewinol fawr cyntaf i gychwyn cynyddu graddfeydd canolog erbyn canol 2015.

Mae nifer o oblygiadau rheoli trysorlys allweddol i'r rhagolygon economi cyfredol a strwythur graddfeydd llog y farchnad a chynnyrch dyled y llywodraeth:-

- Gwlad Groeg : Mae'n debygol bydd yr etholiad cyffredinol ar 25 Ionawr 2015 yn dod a pharti gwleidyddol i bŵer sydd gwrth-UE ac yn gwrth-llymder. Fodd bynnag, petai hyn, yn y pen draw, yn arwain at Gwlad Groeg yn gadael yr Ewro, mae'n annhebygol bydd hyn yn ansefydlogi'n uniongyrchol y Parth ewro, gan fod yr UE wedi rhoi mewn lle 'firewalls' digonol i reoli'r cwmp uniongyrchol ond i Gwlad Groeg. Fodd bynnag, mae'n llawer mwy anodd i feintoli'r effeithiau anuniongyrchol o'r cryfhau tebygol o'r partïon gwleidyddol gwrth-UE a gwrth-llymder drwy gydol yr UE;
- O ran y Parth ewro yn gyffredinol, ciliodd y pryderon yn sylweddol yn 2013 ynglŷn ag argyfwng mawr. Fodd bynnag, arweiniodd y dirywiad yn y twf a chwyddiant yn ystod ail hanner 2014, a phryderon ynglŷn â'r sefyllfa yn Wcráin, Dwyrain Canol ac Ebola, tuag at adfywiad o'r pryderon hynny wrth i'r risg gynyddu ei fod yn symud tuag at ddechwyddiant a chyfnod hir o dwf gwan iawn. Nid yw anawsterau dyled sofran wedi mynd i ffwrdd a gall pryderon mawr ddod yn ôl ynglŷn â gwledydd unigol nad ydynt yn mynd i'r afael yn ddeinamig ar faterion sylfaenol o dwf isel, anghystadleurwydd rhyngwladol a'r angen am ddiwygiadau hir-ddisgwyliedig o'r economi (fel mae Iwerddon wedi ei wneud). O'r herwydd, mae'n bosibl dros yr ychydig flynyddoedd nesaf, gall cymarebau lefelau dyled llywodraeth i CMC barhau i gynyddu i lefelau gall arwain at fuddsoddwyr golli hyder yn hyfywedd ariannol y gwledydd rheini. O'r herwydd, mae risgiau gwrthbartïon yn parhau'n uchel. Mae hyn yn parhau i awgrymu'r defnydd o gwrthbartïon o safon uchel am gyfnodau byrrach;
- Mae'n debygol bydd dychweliadau buddsoddiadau'n parhau yn weddol isel yn ystod 2015/16 a thu hwnt;

- Anwadal oedd graddfeydd llog benthyciadau yn ystod 2014 wrth i byliau bob yn ail o newyddion da a drwg hybu optimistiaeth, a wedyn pesimistiaeth, o'r farchnadoedd ariannol. Gwelwyd yn wythnosau diwethaf 2014 cynnyrch giltiau ddisgyn i lefelau hanesyddol hynod o isel ar ôl i chwyddiant suddo, ffoi i ansawdd o ecwitiau (yn enwedig yn y sector olew, ac i ffwrdd o'r ddyled a'r ecwitiau o'r gwleidd cynhyrchu olew sydd â marchnadoedd sy'n datblygu, a chynnydd yn tebygolrwydd bydd yr ECB yn cychwyn lleddfu meintiol (prynu dyled llywodraeth EZ) yn fuan yn 2015. Mae'r polisi o osgoi benthyciadau newydd drwy rhedeg i lawr balansau arian parod dros ben wedi gwasanaethu'n dda dros yr ychydig blynnyddoedd diwethaf. Fodd bynnag, mae angen adolygu hyn yn ofalus er mwyn osgoi costau benthyciadau uwch yn y dyfodol, pan ni fydd awdurdodau'n gallu osgoi benthyciadau newydd i gyllido gwariant cyfalaf newydd ac/neu i ail-gyllido dyled sy'n aeddfedu; a
- Bydd cost cario yn parhau ar gyfer unrhyw fenthyciadau newydd sy'n achosi cynnydd yn buddsoddiadau, gan fydd hyn yn golygu colled refeniw rhwng costau benthyciadau a dychweliadau buddsoddi.

3.3 Y Strategaeth Fenthyca

Ar hyn o bryd mae'r Cyngor yn parhau i gynnal sefyllfa o dan-fenthyca. Mae hyn yn golygu bod yr angen am fenthyciadau cyfalaf (sef y Gofyniad Cyllido Cyfalaf), heb ei ariannu'n llawn ac mae dyledion benthyca wedi cael eu defnyddio fel mesur dros dro i gefnogi arian wrth gefn, balansau a llif arian y Cyngor. Mae'r driniaeth hon yn un bwylllog oherwydd bod dychweliadau ar fuddsoddiadau yn isel a risg o ran wrth bartion yn uchel a bwriedir glynu wrthi lle'n briodol (gweler 3.3.1 isod am ystyriaeth fwy manwl o fenthyca mewnl ac allanol).

Yn erbyn y cefndir hwn a'r risgiau o fewn y rhagolygon economaidd, mabwysiedir dull pwylllog o ran gweithgareddau trysorlys 2015/16. Bydd y Swyddog Adran 151 yn monitro cyfraddau llog yn y marchnadoedd ariannol ac yn mabwysiadu dull pragmatig at amgylchiadau sy'n newid:-

- Os roedd teimlad bod risg sylweddol o GWYMP sydyn yn y cyfraddau tymor byr a thymor hir, e.e. oherwydd mwy o risg o ddisgyn yn ôl i ddirwasgiad neu risgiau datchwyddiant, yna bydd benthyciadau tymor hir yn cael eu gohirio ac ystyrir newid o gyllido cyfradd sefydlog i fenthyca tymor byr.
- Os roedd teimlad bod risg sylweddol o GYNNYDD llawer mwy yn y cyfraddau tymor hir a thymor byr na'r rhagolygon cyfredol, efallai oherwydd cynnydd cyflymach na'r disgwyl o ran dad-ddirwyn lleddfu meintiol yn yr UD neu gynnydd annisgwyl mewn gweithgareddau economaidd byd-eang neu gynnydd sydyn mewn risgiau chwyddiant, yna byddai sefyllfa'r portffolio yn cael ei hailasesu gyda'r tebygolrwydd o gyllido tymor sefydlog tra byddai cyfraddau llog yn parhau i fod yn is nac y byddent yn yr ychydig o flynyddoedd nesaf.

Diwygio'r CRT yng Nghymru

Bydd angen strategaeth fenthyca ar wahân ar gyfer talu'r setliad CRT i Lywodraeth Cymru erbyn 2 Ebrill 2015. Bydd rhaid i'r Cyngor fod ag arian ar gael ar gyfer y setliad ar 2 Ebrill 2015 a bydd rhaid cyllido hwn drwy fenthyciad gan y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (BBGC) felly bydd angen benthyciad ar wahân i'r pwrpas hwn yn unig. Mae swyddogion wrthi'n ystyried union strwythur y benthyciadau y byddir yn eu cymryd er mwyn sicrhau ei fod yn cwrdd â gofynion cynllun busnes y CRT a gofynion y Cyngor yn gyffredinol.

Adroddir ar unrhyw benderfyniadau i'r corff gwneud penderfyniadau priodol pan ddaw'r cyfle nesaf.

3.3.1 Benthycia mewnol yn erbyn benthycia allanol

Mae'r amodau cyfredol yn nodi bod angen agwedd hyblyg o ran y dewis rhwng benthycia mewnol ac allanol. Mae llawer o'r ffactorau a oedd wrth wraidd y polisi blaenorol i allanoli'r holl fenthycia yn parhau i fod yn ddilys, e.e.:-

- Gan fod y Gyfradd Banc a chyfraddau'r BBGC yn parhau i fod yn anarferol o isel yn hanesyddol, erys cyfle unigryw i awdurdodau lleol reoli eu strategaeth o gymryd benthyciadau allanol newydd.

Fodd bynnag, mae rhai cyfyngiadau yn parhau mewn perthynas â'r dull hwn o weithredu, fel y dywedwyd eisoes, e.e.:-

- Gall y polisi olygu bod yn agored i risg credyd (e.e. risg y bydd y banc yn methu ar y ddyled), felly bydd raid rheoli'r elfen hon yn ofalus iawn;
- Rhaid parhau i roi sylw manwl i'r gwahaniaeth rhwng y cyfraddau benthycia a'r cyfraddau buddsoddi i sicrhau bod y Cyngor yn cael gwerth am arian unwaith y mae lefel briodol o reolaeth risg wedi ei chyrraedd i sicrhau diogelwch buddsoddiadau.

O blaid mewnnoli, dros y tymor canolig, disgwylir y bydd cyfraddau buddsoddi yn is na'r cyfraddau benthycia tymor hir. Mae hynny'n golygu bod ystyriaethau gwerth am arian yn awgrymu y gellid cael gwerth gorau trwy osgoi benthycia allanol newydd a thrwy ddefnyddio balansau arian parod mewnol i gyllido gwariant cyfalaf newydd, neu yn lle dyled allanol sy'n aeddfedu (cyfeirir at hyn fel benthycia mewnol). Byddai hynny'n sicrhau'r arbedion tymor byr mwyaf posib.

Fodd bynnag, rhaid pwysu a mesur arbedion tymor byr a geid trwy osgoi benthycia allanol tymor hir yn 2014/15 yn erbyn y posibilrwydd o gael costau tymor hir ychwanegol, trwy ohirio cymryd benthyciadau allanol newydd nad oes modd eu hosgoi tan yn hwyrach ymlaen pan ragwelir y bydd cyfraddau tymor hir y BBGC yn sylweddol uwch. Yn ychwanegol at hyn, bydd angen parhau i adolygu'n rheolaidd oblygiadau benthyciadau mewnol ar lif arian a bydd hynny'n cyfyngu ar lefel bosib y benthycia mewnol.

Gallai'r ymadael o'r system cymhorthdal CRT fod yn gyfle i gymryd benthyciadau BBGC ar lefelau hanesyddol isel a gallai hynny fod o fudd i'r Cyngor cyfan yn y tymor hir. Bydd angen adolygu strategaeth o'r fath yn yr wythnosau'n arwain at y dyddiad ymadael rhagweledig (gweler Adran 3.4).

Yn erbyn y cefndir hwn, byddir yn wylidwrus gyda gweithgareddau trysorlys 2015/16. Bydd y Swyddog Adran 151 yn monitro'r farchnad cyfraddau llog ac yn cymryd agwedd ymarferol tuag at amgylchiadau sy'n newid ac yn rhoi gwybod am unrhyw benderfyniadau i'r corff gwneud penderfyniadau priodol ar y cyfle cyntaf.

3.4 Y polisi ynghylch benthycia ymlaen llaw i gwrdd ag anghenion

Ni fydd y Cyngor yn benthycia mwy nag y mae ei angen, na chyn bod angen gwneud hynny, dim ond er mwyn elwa o fuddsoddi'r symiau ychwanegol a fenthycir. Bydd unrhyw benderfyniad i fenthycia ymlaen llaw o fewn amcangyfrifon gofynion cyllido cyfalaf a gymeradwywyd ymlaen llaw a bydd penderfyniadau o'r fath yn cael eu hystyried yn ofalus i sicrhau bod modd dangos gwerth am arian a bod y Cyngor yn gallu sicrhau diogelwch arian o'r fath.

Wrth benderfynu a fydd y Cyngor yn benthycu cyn bod angen gwneud hynny bydd y Cyngor yn:-

- sicrhau bod cyswllt clir rhwng y rhaglen gyfalaf a phroffil aeddfedrwydd y portffolio dyled gyfredol sy'n cefnogi'r angen i fenthycu cyn i'r angen godi;
- sicrhau bod cyfrifoldebau refeniw parhaus sy'n cael eu creu, a'r goblygiadau ar gyfer cynlluniau a chyllidebau'r dyfodol wedi eu hystyried;
- pwysu a mesur y ffactorau economaidd a marchnad a allai gael dylanwad ar ddull ac amseriad unrhyw benderfyniad i fenthycu;
- ystyried manteision ac anafteision dulliau cyllido eraill;
- ystyried y cyfraddau llog eraill sydd ar gael, y cyfnodau mwyaf priodol i gyllido a'r proffiliau ad-dalu i'w defnyddio;
- ystyried effaith benthycu ymlaen llaw ar falansau arian buddsoddi sy'n cynyddu dros dro (hyd nes y bydd angen cyllido gwariant cyfalaf) a'r ffaith y byddir yn fwy agored yn sgil hynny i risg gwrth barti, a risgiau eraill, a lefel risgiau o'r fath o gofio'r trefniadau sydd wedi eu sefydlu i'w cyfyngu i'r eithaf.

Bydd y risgiau'n gysylltiedig ag unrhyw weithgaredd benthycu o flaen y galw yn amodol ar werthusiad o flaen llaw ac adroddiadau dilynol drwy'r mecanwaith adrodd canol-blwyddyn neu flynyddol.

3.5 Ad-drefnu Dyled

Gan y bydd cyfraddau benthycu tymor byr yn sylweddol rhatach na chyfraddau llog tymor sefydlog hwy, efallai y bydd cyfleoedd i wneud arbedion trwy symud o ddyledion tymor hir i ddyled tymor byr. Fodd bynnag, bydd angen ystyried yr arbedion hyn yn wyneb sefyllfa gyfredol y trysorlys a maint a chost ad-dalu dyledion (h.y. y premiymau a godir).

Bydd y rhesymau dros ad-drefnu yn cynnwys:-

- Cynhyrchu arbedion arian parod ac/neu arbedion llif arian gyda disgownt;
- Cynorthwyo i gwrdd â'r strategaeth trysorlys;
- Gwella balans y portffolio (diwygio'r proffil aeddfedu ac/neu falans yr anwadalrwydd ariannol).

Rhoddir ystyriaeth hefyd i nodi a oes posibilrwydd ar ôl i wneud arbedion trwy adael i falansau buddsoddi gostwng trwy ad-dalu dyled yn gynnar oherwydd bod cyfraddau tymor byr ar fuddsoddiadau yn debygol o fod yn is na chyfraddau a delir ar ddyledion cyfredol.

Rhoddir gwybod i'r Pwyllgor Archwilio am yr holl weithgareddau ad-drefnu dyled yn y cyfarfod nesaf ar ôl cymryd y camau.

4. Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol

4.1 Polisi Buddsoddi

Mae polisi buddsoddi'r Cyngor yn cymryd i ystyriaeth Ganllawiau Llywodraeth Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol ("y Canllawiau") a Chôd Ymarfer Diwygiedig CIPFA 2011 ar gyfer Awdurdodau Lleol ynghylch Rheolaeth Trysorlys mewn Gwasanaethau Cyhoeddus a'r Nodiadau Canllawiau i'r Sectorau eraill. Blaenoriaethau buddsoddi'r Cyngor fydd diogelwch yn gyntaf, hylifedd yn ail ac wedyn elw.

Yn unol â'r canllawiau uchod gan Lywodraeth Cymru a CIPFA ac er mwyn gostwng risgiau i fuddsoddiadau i'r eithaf, mae'r Cyngor wedi nodi'n glir yr ansawdd credyd isaf sy'n dderbyniol yn achos gwrthbartion i'w cynnwys ar y rhestr er mwyn creu rhestr o wrthbartion sydd â theilyngdod credyd uchel sydd hefyd yn caniatáu arallgyfeirio ac atal risg dwysedd.

Mae newidiadau rheoleiddiol parhau yn y sector bancio wedi eu dylunio i sicrhau gwell sefydlogrwydd a llai o risg ac er mwyn gwneud i ffwrdd â disgwyliad y bydd y Llywodraeth yn rhoi cymorth ariannol petai sefydliad yn methu. Rhagwelir y bydd tynnu'n ôl y gefnogaeth hon yn cael effaith ar y graddfeydd a roddir i sefydliadau. O'r herwydd, yr unig raddfeydd fydd yn cael eu defnyddio i fonitro gwrthbartion yw'r graddfeydd Tymor Byr a Thymor Hir yn unig. Ni fydd y graddfeydd a ddefnyddiwyd eisoes sef Hyfywedd, Cadernid Ariannol a Chefnogaeth yn berthnasol mwyach. Nid yw'r newid hwn yn adlewyrchu dirywiad yn yr amgylchedd credyd ond, yn hytrach, newid dull mewn ymateb i newidiadau rheoleiddiol.

Fel o'r blaen, nid graddfeydd yn unig fydd yn penderfynu ar ansawdd sefydliad ac mae'n bwysig asesu a monitro'r sector ariannol yn barhaus ar sail micro a macro ac mewn perthynas â'r amgylcheddau economaidd a gwleidyddol y mae sefydliadau yn gweithredu y tu mewn iddynt. Bydd yr asesiad hefyd yn cymryd i ystyriaeth wybodaeth sydd yn adlewyrchu barn y marchnadoedd. I'r perwyl hwn, bydd y Cyngor yn ymgysylltu gyda'i ymgynghorwyr i fonitro prisiau marchnad fel trosglwyddo risgiau credyd ac yn troshaenu'r wybodaeth honno am ben y graddfeydd credyd.

Bydd ffynonellau gwybodaeth eraill a ddefnyddir yn cynnwys y wasg ariannol, prisiau cyfraddau a gwybodaeth arall mewn perthynas â'r sector bancio er mwyn sefydlu proses sgrïwtini gadarn ynghylch addasrwydd gwrthbartion buddsoddi posib.

Mae offerynnau buddsoddi a nodwyd i'w defnyddio yn y flwyddyn ariannol wedi eu rhestru yn Atodiad 5 dan y categorïau Buddsoddiadau 'Penodedig' a 'Amhenodedig'.

O bryd i'w gilydd, bydd y Cyngor hefyd yn gwneud benthyciadau, adneuo a buddsoddiadau i bwrpas darparu ei wasanaethau buddsoddiadau polisi). Bydd y trafodion yma angen awdurdod y Cyngor Sir ar gyfer symiau dros £100k. Bydd yr holl drafodion yn amodol ar ansawdd credyd digonol a chymeradwyaeth y Swyddog Adran 151 mewn ymgynghoriad â'r Deilydd Portffolio Cyllid.

4.2 Polisi Teilyngdod Credyd

Y brif egwyddor sy'n rheoli meini prawf buddsoddi'r Cyngor yw diogelwch ei fuddsoddiadau er bod cynhyrchion neu ddychweliad ar fuddsoddiad hefyd yn ystyriaeth allweddol. Wedi rhoi sylw i hynny, bydd y Cyngor yn sicrhau:-

- Bod ganddo bolisi sy'n amlinellu'r categorïau o fuddsoddiadau y bydd yn buddsoddi ynddynt, y meini prawf ar gyfer dewis gwrthbartion buddsoddi a chanddynt ddiogelwch digonol a monitro eu diogelwch. Nodir hyn yn yr adrannau isod sy'n ymwneud â buddsoddiadau penodedig ac amhenodedig; a
- Bod ganddo hylifedd digonol yn ei fuddsoddiadau. I'r perwyl hwn, bydd yn gosod allan y gweithdrefnau ar gyfer penderfynu am ba hyd y byddai'n ddoeth ymrwymo arian. Mae'r gweithdrefnau hyn hefyd yn berthnasol i ddangosyddion pwyllog y Cyngor sy'n ymwneud ag uchafswm y symiau y gellir eu buddsoddi.

Bydd y Swyddog Adran 151 yn cynnal rhestr gwrthbartion yn unol â'r meini prawf a osodir allan yn Atodiad 6 ac adolygir y meini prawf a'u cyflwyno i'r Cyngor eu cymeradwyo pan fo'r angen. Mae'r meini prawf hyn yn wahanol i'r rhai sy'n penderfynu ar y mathau o offerynnau buddsoddi sy'n benodedig neu'n amhenodedig oherwydd mae'n darparu cronfa gyffredinol o wrthbartion yr ystyrir eu bod o safon uchel ac y gall y Cyngor eu defnyddio yn hytrach na diffinio'r math o offerynnau buddsoddi y dylid eu defnyddio.

Mae'r meini prawf isafswm graddfa yn defnyddio'r dull cyfenwador lleiaf o ddewis gwrthbartion a'r terfynau gweithredol. Golyga hyn fod defnyddio isafswm meini prawf y Cyngor yn berthnasol i'r raddfa isaf sydd ar gael ar gyfer unrhyw sefydliad (gan ddefnyddio asiantaethau graddio credyd Fitch, Moody's a Standard & Poor's). Er enghraifft, petai sefydliad yn cael ei raddio gan ddwy asiantaeth, mae un ohonynt yn cwrdd â meini prawf y Cyngor ond nid yw'r llall, ar sail graddfa credyd, fydd y sefydliad yn disgyn tu allan i'r meini prawf benthyca. Darparir gwybodaeth meini prawf credyd gan Capita Asset Services, ar yr holl wrthbartion gweithredol sy'n cydymffurfio â'r meini prawf isod. Gellir gadael allan o'r rhestr gwrthbartion (delio) unrhyw wrthbarti sy'n methu cwrdd â'r meini prawf. Rhoddir gwybod i swyddogion bron ar unwaith ar ôl unrhyw newidiadau, megis newidiadau graddio, gwylio graddio (hysbysiad o newid tebygol), rhagolygon graddio (hysbysiad o newid tymor hwy posib), ac ystyrir y wybodaeth cyn gweithredu.

Bydd yr holl raddfeydd credyd yn cael eu monitro'n ddyddiol. Bydd y Cyngor yn cael gwybod am unrhyw newidiadau i raddfeydd y 3 asiantaeth drwy ddefnyddio gwasanaeth teilyngdod credyd Capita.

Fel haen ychwanegol i'r meini prawf isafswm graddfa credyd a ddisgrifir uchod, mae'r Cyngor hwn hefyd yn defnyddio'r gwasanaeth teilyngdod credyd a ddarperir gan Capita Asset Services. Mae'r gwasanaeth hwn yn defnyddio dull modelu soffistigedig gan ddefnyddio graddfeydd credyd gan y tair prif asiantaeth graddfeydd credyd - Fitch, Moody's a Standard and Poor's. Yn ychwanegol at hynny, cymerir y camau isod i asesu graddfeydd credyd gwrth bartion:-

- Ystyrir rhagolygon credyd a gweithgareddau monitro credyd gan asiantaethau graddfeydd credyd;
- Trosglwyddo Risgiau Credyd i roi rhybudd buan am newidiadau tebygol mewn graddfeydd credyd;
- Graddfeydd sofran i ddewis gwrthbartion o'r gwledydd sydd fwyaf teilwng i gredyd yn unig.

Mae'r dull modelu hwn yn cyfuno graddfeydd credyd, gweithgareddau monitro credyd a rhagolygon credyd mewn system sgorio sydd wedi ei phwysoli ac sydd wedi ei chyfuno wedyn gyda throshaen o TRC a fydd, yn y pen draw, yn cynhyrchu cyfres o godau lliw i nodi pa mor deilwng o gredyd yw gwrthbartion. Mae'r codau lliw hyn yn cael eu defnyddio gan y Cyngor, gyda disgresiwn y Swyddog A 151, i gynorthwyo i benderfynu cyfnod amser y buddsoddiadau. Bydd y Cyngor, felly, fel arfer yn defnyddio gwrthbartion o fewn y cyfnodau canlynol:-

- Melyn 5 mlynedd *
- Pinc tywyll 5 mlynedd – ar gyfer cronfeydd marchnad arian uwch (EMMFs) gyda sgôr credyd o 1.25
- Pinc golau 5 mlynedd – ar gyfer cronfeydd marchnad arian uwch (EMMFs) gyda sgôr credyd o 1.5
- Piws 2 flynedd
- Glas 1 flwyddyn (ond yn berthnasol i Fanciau DU a wladolwyd neu a led wladolwyd)
- Oren 1 flwyddyn
- Coch 6 mis
- Gwyrdd 100 diwrnod
- Dim Lliw Dim i'w ddefnyddio

Mae gwasanaeth teilyngdod credyd Capita Asset Services yn defnyddio amrywiaeth ehangach o wybodaeth na'r graddfeydd sylfaenol yn unig a, thrwy defnyddio system sgorio pwysedig risg, nid yw'n rhoi mwyafrif gormodol i graddfeydd un asiantaeth yn unig.

Cyfeirir hefyd at ddata a gwybodaeth arall ynglŷn â'r farchnad fel y bydd ar gael ac fel sy'n briodol.

4.3 Cyfyngiadau Gwlad

Mae'r Cyngor wedi penderfynu na fydd ond yn defnyddio gwrthbartion cymeradwy o wledydd gyda graddfa credyd sofran o AA- yn ôl Graddfeydd Fitch (neu asiantaethau cyfatebol eraill os na fydd Fitch yn ei ddarparu). Fe welir rhestr o'r gwledydd sy'n gymwys trwy ddefnyddio'r meini prawf credyd hyn ar ddyddiad yr adroddiad yn Atodiad 7. Bydd swyddogion yn ychwanegu neu'n tynnu oddi ar y rhestr pe bai'r graddfeydd yn newid yn unol â'r polisi hwn.

4.4 Strategaeth Fuddsoddi

Cronfeydd mewnol: Bydd buddsoddiadau'n cael eu gwneud gan gyfeirio at y balans craidd a'r gofynion llif ariannol a'r rhagolygon o ran cyfraddau llog tymor byr (h.y. graddfeydd buddsoddi hyd at 12 mis).

Disgwyliadau o ddychweliadau ar fuddsoddiadau: Rhagwelir y bydd Graddfa Llog y Banciau yn 0.5% cyn dechrau codi o chwarter 4 2015. Mae'r rhagolygon am raddfa'r Banc am y flwyddyn ariannol a ddaw i ben ym Mawrth fel a ganlyn:-

- 2015/2016 0.75%
- 2016/2017 1.25%
- 2017/2018 2.00%

Mae risgiau negyddol i'r rhagolygon hyn (h.y. cynnydd yn y Cyfradd Banc yn digwydd yn hwyrach) os yw twf economaidd yn gwano. Fodd bynnag, os bydd cyflymder y twf yn cyflymu, efallai y bydd risg gadarnhaol.

Mae'r cyfraddau enillion a gyllidebwyd ar fuddsoddiadau am gyfnodau o hyd at gant o ddyddiau yn ystod pob blwyddyn ariannol am y pedair blynedd nesaf fel a ganlyn:-

2015/16 0.60%
2016/17 1.25%
2017/18 1.75%
2018/19 2.25%
2019/20 2.75%
2020/21 3.00%
2021/22 3.25%
2022/23 3.25%
Blynnyddoedd diweddarach 3.50%

Ar gyfer ei falansau sy'n cael eu cynhyrchu gan lif arian, bydd y Cyngor yn ceisio defnyddio ei gyfrifon busnes mynediad ar unwaith ac wrth gefn, ac adneuo cyfnod byr (tros nos i 100 diwrnod) er mwyn elwa o log cyfansawdd.

4.5 Adroddiad buddsoddi diwedd blwyddyn

Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, bydd y Cyngor yn adrodd yn ôl ar ei weithgareddau buddsoddi fel rhan o'i Adroddiad Trysorlys Blynnyddol.

4.6 Rheolwyr Cronfeydd Allanol

Nid yw'r Cyngor wedi penodi rheolwyr cronfeydd allanol. Byddir yn cadw'r angen i wneud hyn dan sylw a'i adrodd arno yn y modd priodol cyn y gwneir unrhyw benodiad o'r fath.

4.7 Polisi ar ddefnyddio darparwyr gwasanaeth allanol

Er mwyn gallu prynu sgiliau ac adnoddau arbenigol, mae'r Cyngor yn defnyddio Capita Asset Services fel ei ymgynghorwyr allanol ar reoli'r trysorlys. Mae telerau eu penodiad a'r dulliau a ddefnyddir i asesu eu gwerth wedi'u cytuno a'u cofnodi'n gywir ac maent yn cael eu hadolygu'n rheolaidd.

Mae'r cyfrifoldeb terfynol am benderfyniadau rheoli'r trysorlys yn parhau gyda'r Cyngor.

4.8 Dirprwyo

Fe welir cynllun dirprwyo Rheoli'r Trysorlys a rôl y Swyddog Adran 151 yn Atodiad 8.

ATODIADAU

1. Proffil aeddfedu benthyciadau
2. Datganiad Polisi DRI
3. Rhagolygon cyfraddau llog
4. Cefndir economaidd
5. Buddsoddiadau penodedig ac amhenodedig
6. Rheolau Gwrthbartion
7. Gwledydd wedi eu cymeradwyo ar gyfer buddsoddiadau
8. Cynllun dirprwyo rheoli'r trysorlys a rôl y swyddog cyllid 151
9. Egwyddorion Allweddol Rheoli Trysorlys
10. Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys
11. Dangosyddion Pwyllog a Thrysorlys
12. Geirfa a gwybodaeth ar Dangosyddion Pwyllog a Rheoli Trysorlys

ATODIAD 1/APPENDIX 1

DADANSODDIAD BENTHYCIADAU YN AEDDFEDU 2014/15 YMLAEN/ LOANS MATURITY ANALYSIS 2014/15 ONWARDS						
	PWLB Aeddfedu/ PWLB Maturity £'000	PWLB EIP/ Annuity/ PWLB EIP/ Annuity £'000	Benthyciadau Marchnad/ Market Loans £'000	PWLB Amrywiol/ PWLB Variable £'000	Cyfanswm yn Aeddfedu/ Total Maturing £'000	%YN Aeddfedu o'r Cyfran yn sefyll/ Maturing of Total Outstanding %
2014/15	0	1	0	0	1	0.0
2015/16	0	8	0	0	8	0.0
2016/17	0	9	0	0	9	0.0
2017/18	5,500	9	0	0	5,509	6.2
2018/19	5,000	10	0	0	5,010	5.6
2019/20	5,000	11	0	0	5,011	5.6
2020/21	4,500	12	0	0	4,512	5.0
2021/22	0	14	0	0	14	0.0
2022/23	2,285	15	0	0	2,300	2.6
2023/24	1,854	16	0	0	1,870	2.1
2024/25	0	18	0	0	18	0.0
2025/26	0	20	0	0	20	0.0
2026/27	854	22	0	0	876	1.0
2027/28	1,674	24	0	0	1,698	1.9
2028/29	0	26	0	0	26	0.0
2029/30	854	21	0	0	875	1.0
2030/31	0	15	0	0	15	0.0
2031/32	1,281	9	0	0	1,290	1.4
2032/33	0	8	0	0	8	0.0
2033/34	0	0	0	0	0	0.0
2034/35	0	0	0	0	0	0.0
2035/36	0	0	0	0	0	0.0
2037/38	0	0	0	0	0	0.0
2039/40	5,000	0	0	0	5,000	5.6
2040/41	3,500	0	0	0	3,500	3.9
2045/46	0	0	0	0	0	0.0
2047/48	0	0	0	0	0	0.0
2050/51	2,000	0	0	0	2,000	2.2
2052/53	28,238	0	0	0	28,238	31.5
2054/55	3,000	0	0	0	3,000	3.3
2055/56	3,500	0	0	0	3,500	3.9
2056/57	5,000	0	0	0	5,000	5.6
2057/58	8,513	0	0	0	8,513	9.6
2059/60	1,763	0	0	0	1,763	2.0
2060/61	0	0	0	0	0	0
	89,316	268	0	0	89,585	100.0
Cyfartaledd bywyd (blynyddoedd)/ Average life(years)	25.43	10.41	0.00	0.00	25.38	
Cyfartaledd graddfa (%)/ Average rate (%)	5.70	9.41	0.00	0.00	5.72	

Datganiad Polisi Darpariaeth Refeniw Isafswm 2015/16

Rhaid i'r Cyngor dalu elfen o wariant cyfalaf y Cyngor sydd wedi cronni bob blwyddyn (y GAC) drwy daliad refeniw (y ddarpariaeth refeniw isaf) (DRI), er y caniateir iddo hefyd wneud taliadau gwirfoddol ychwanegol os yw'n dymuno (darpariaeth refeniw wirfoddol) (DRW).

Yn unol â rheoliadau Llywodraeth Cymru, rhaid i'r Cyngor llawn gymeradwyo Datganiad GAC ymlaen llaw bob blwyddyn. Rhoddir nifer o opsiynau i gynghorau ar yr amod bod darpariaeth bwylloch. Argymhellir fod y Cyngor yn cymeradwyo'r Datganiad DRI isod:-

Yn achos cyfalaf a wariwyd cyn 1 Ebrill 2008 neu ar gyfer gwariant cyfalaf o 1 Ebrill 2008 a ddefnyddiwyd i gefnogi gwariant cyfalaf i bwrpas y Grant Cymorth Refeniw, y polisi DRI fydd codi 4% o'r GAC ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol (yn unol ag opsiwn 2 y canllawiau statudol).

O 1 Ebrill 2008, y polisi DRI a fydd yn cael ei ddefnyddio ar gyfer yr holl fenthyca digefnogaeth (gan gynnwys PFI a phrydlesau ariannol) fydd y dull Bywyd Ased, gyda'r DRI yn seiliedig ar yr amcangyfrif o fywyd yr asedau, yn unol â'r rheoliadau (rhaid defnyddio'r opsiwn hwn yn achos unrhyw wariant sydd wedi ei gyfalafu dan Gyfarwyddyd Cyfalafu (yn unol ag opsiwn 3 y canllawiau statudol). Bydd y Swyddog A151 yn penderfynu will be the Asset Life method, with the MRP based on the estimated life of the assets, in accordance with the regulations (this option must be applied for any expenditure capitalised under a Capitalisation Direction) (in accordance with option 3 of the statutory guidance). Bydd y Swyddog A151 yn gosod y cyfnodau bywyd rhagdygiedig yn seiliedig ar y cyngor a gaiff gan y swyddogion perthnasol.

Oherwydd nad yw rhai mathau o wariant cyfalaf a wneir gan y Cyngor yn rhai y gellir eu cysylltu ag ased unigol, bydd bywydau ased yn cael eu hasesu ar sail sydd yn adlewyrchu'n fwyaf rhesymol y cyfnodau o fudd y rhagwelir y byddant yn codi o'r gwariant. Hefyd, pa fath bynnag o wariant ydyw, bydd yn cael ei grwpio gyda'i gilydd mewn dull sy'n adlewyrchu natur priif elfen y gwariant ac ni fydd yn cael ei rannu ond mewn achosion lle ceir dwy neu fwy o brif elfennau gyda bywydau economaidd defnyddiol sy'n sylweddol wahanol.

Mae rhan y Cyfrif Refeniw Tai o'r Gofyniad o ran Ariannu Cyfalaf yn gyffredinol yn destun taliad 2% DRI yn seiliedig ar y GAC ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol a hynny'n unol â'r cynllun busnes 30 blynedd a gymeradwywyd.

Bydd unrhyw ad-daliadau eraill sydd wedi eu cynnwys yn y PFI blynyddol neu brydlesau arian yn rhai GAC.

**Rhagolygon Graddfeydd Llog 2015/2018/
Interest Rate Forecasts 2015/2018/**

Capita Asset Services Interest Rate View													
	Mar-15	Jun-15	Sep-15	Dec-15	Mar-16	Jun-16	Sep-16	Dec-16	Mar-17	Jun-17	Sep-17	Dec-17	Mar-18
Bank Rate View	0.50%	0.50%	0.50%	0.75%	0.75%	1.00%	1.00%	1.25%	1.25%	1.50%	1.75%	1.75%	2.00%
3 Month LIBD	0.50%	0.50%	0.60%	0.80%	0.90%	1.10%	1.10%	1.30%	1.40%	1.50%	1.80%	1.90%	2.10%
6 Month LIBD	0.70%	0.70%	0.80%	1.00%	1.10%	1.20%	1.30%	1.50%	1.60%	1.70%	2.00%	2.10%	2.30%
12 Month LIBD	0.90%	1.00%	1.10%	1.30%	1.40%	1.50%	1.60%	1.80%	1.90%	2.00%	2.30%	2.40%	2.60%
5yr PW IB Rate	2.20%	2.20%	2.30%	2.50%	2.60%	2.80%	2.90%	3.00%	3.20%	3.30%	3.40%	3.50%	3.60%
10yr PW IB Rate	2.80%	2.80%	3.00%	3.20%	3.30%	3.50%	3.60%	3.70%	3.80%	3.90%	4.00%	4.10%	4.20%
25yr PW IB Rate	3.40%	3.50%	3.70%	3.80%	4.00%	4.20%	4.30%	4.40%	4.50%	4.60%	4.70%	4.70%	4.80%
50yr PW IB Rate	3.40%	3.50%	3.70%	3.80%	4.00%	4.20%	4.30%	4.40%	4.50%	4.60%	4.70%	4.70%	4.80%
Bank Rate													
Capita Asset Services	0.50%	0.50%	0.50%	0.75%	0.75%	1.00%	1.00%	1.25%	1.25%	1.50%	1.75%	1.75%	2.00%
Capital Economics	0.50%	0.50%	0.75%	0.75%	1.00%	1.00%	1.25%	1.25%	-	-	-	-	-
5yr PW IB Rate													
Capita Asset Services	2.20%	2.20%	2.30%	2.50%	2.60%	2.80%	2.90%	3.00%	3.20%	3.30%	3.40%	3.50%	3.60%
Capital Economics	2.20%	2.50%	2.70%	3.00%	3.10%	3.20%	3.30%	3.40%	-	-	-	-	-
10yr PW IB Rate													
Capita Asset Services	2.80%	2.80%	3.00%	3.20%	3.30%	3.50%	3.60%	3.70%	3.80%	3.90%	4.00%	4.10%	4.20%
Capital Economics	2.80%	3.05%	3.30%	3.55%	3.60%	3.65%	3.70%	3.80%	-	-	-	-	-
25yr PW IB Rate													
Capita Asset Services	3.40%	3.50%	3.70%	3.80%	4.00%	4.20%	4.30%	4.40%	4.50%	4.60%	4.70%	4.70%	4.80%
Capital Economics	3.25%	3.45%	3.65%	3.85%	3.95%	4.05%	4.15%	4.25%	-	-	-	-	-
50yr PW IB Rate													
Capita Asset Services	3.40%	3.50%	3.70%	3.80%	4.00%	4.20%	4.30%	4.40%	4.50%	4.60%	4.70%	4.70%	4.80%
Capital Economics	3.30%	3.50%	3.70%	3.90%	4.00%	4.10%	4.20%	4.30%	-	-	-	-	-

Please note – The current PWLB rates and forecast shown above have taken into account the 20 basis point certainty rate reduction effective as of the 1st November 2012

Rhan o gyngor dderbyniwyd gan / An extract from advice received from: Capita Asset Services

Economic Background

THE UK ECONOMY

Economic growth, After strong UK GDP growth in 2013 at an annual rate of 2.7%, and then in 2014 0.7% in Q1, 0.9% in Q2 2014 (annual rate 3.2% in Q2), Q3 has seen growth fall back to 0.7% in the quarter and to an annual rate of 2.6%. It therefore appears that growth has eased since the surge in the first half of 2014 leading to a downward revision of forecasts for 2015 and 2016, albeit that growth will still remain strong by UK standards. For this recovery to become more balanced and sustainable in the longer term, the recovery needs to move away from dependence on consumer expenditure and the housing market to exporting, and particularly of manufactured goods, both of which need to substantially improve on their recent lacklustre performance. This overall strong growth has resulted in unemployment falling much faster than expected. The MPC is now focusing on how quickly slack in the economy is being used up. It is also particularly concerned that the squeeze on the disposable incomes of consumers should be reversed by wage inflation rising back significantly above the level of inflation in order to ensure that the recovery will be sustainable. There also needs to be a major improvement in labour productivity, which has languished at dismal levels since 2008, to support increases in pay rates. Unemployment is expected to keep on its downward trend and this is likely to eventually feed through into a return to significant increases in wage growth at some point during the next three years. However, just how much those future increases in pay rates will counteract the depressive effect of increases in Bank Rate on consumer confidence, the rate of growth in consumer expenditure and the buoyancy of the housing market, are areas that will need to be kept under regular review.

Also encouraging has been the sharp fall in inflation (CPI), reaching 1.0% in November 2014, the lowest rate since September 2002. Forward indications are that inflation is likely to remain around or under 1% for the best part of a year. The return to strong growth has helped lower forecasts for the increase in Government debt over the last year but monthly public sector deficit figures during 2014 have disappointed until November. The autumn statement, therefore, had to revise the speed with which the deficit is forecast to be eliminated.

THE GLOBAL ECONOMY

Eurozone (EZ): The Eurozone is facing an increasing threat from weak or negative growth and from deflation. In November 2014, the inflation rate fell further, to reach a low of 0.3%. However, this is an average for all EZ countries and includes some countries with negative rates of inflation. Accordingly, the ECB took some rather limited action in June and September 2014 to loosen monetary policy in order to promote growth. It now appears likely that the ECB will embark on full quantitative easing (purchase of EZ country sovereign debt) in early 2015.

Concern in financial markets for the Eurozone subsided considerably after the prolonged crisis during 2011/2013. However, sovereign debt difficulties have not gone away and major issues could return in respect of any countries that do not dynamically address fundamental issues of low growth, international uncompetitiveness and the need for overdue reforms of the economy, (as Ireland has done). It is, therefore, possible over the next few years that levels of government debt to GDP ratios could continue to rise for some countries. This could mean that sovereign debt concerns have not disappeared but, rather, have only been postponed. The ECB's pledge in 2012 to buy unlimited amounts of bonds of countries which ask for a bailout has provided heavily indebted countries with a strong defence against market forces. This has bought them time to make progress with their economies to return to growth or to reduce the degree of recession. However, debt to GDP ratios (2013 figures) of Greece 180%, Italy 133%, Portugal 129%, Ireland 124% and Cyprus 112%, remain a cause of concern, especially as some of these countries are experiencing continuing rates of increase in debt in excess of their rate of economic growth i.e. these debt ratios are likely to continue to deteriorate. Any sharp downturn in economic growth would make these countries particularly vulnerable to a new bout of sovereign debt crisis. It should also be noted that Italy has the third biggest debt mountain in the world behind Japan and the US.

Greece: the general election due to take place on 25 January 2015 is likely to bring a political party to power which is anti EU and anti austerity. However, if this eventually results in Greece leaving the Euro, it is unlikely that this will directly destabilise the Eurozone as the EU has put in place adequate firewalls to contain the immediate fallout to just Greece. However, the indirect effects of the likely strengthening of anti EU and anti austerity political parties throughout the EU is much more difficult to quantify. There are particular concerns as to whether democratically elected governments will lose the support of electorates suffering under EZ imposed austerity programmes, especially in countries which have high unemployment rates. There are also major concerns as to whether the governments of France and Italy will effectively implement austerity programmes and undertake overdue reforms to improve national competitiveness. These countries already have political parties with major electoral support for anti EU and anti austerity policies. Any loss of market confidence in either of the two largest Eurozone economies after Germany would present a huge challenge to the resources of the ECB to defend their debt.

USA: The U.S. Federal Reserve ended its monthly asset purchases in October 2014. GDP growth rates (annualised) for Q2 and Q3 of 4.6% and 5.0% have been stunning and hold great promise for strong growth going forward. It is therefore confidently forecast that the first increase in the Fed. rate will occur by the middle of 2015.

China: Government action in 2014 to stimulate the economy appeared to be putting the target of 7.5% growth within achievable reach but recent data has indicated a marginally lower outturn for 2014, which would be the lowest rate of growth for many years. There are also concerns that the Chinese leadership has only started to address an unbalanced economy which is heavily over dependent on new investment expenditure, and for a potential bubble in the property sector to burst, as it did in Japan in the 1990s, with its consequent impact on the financial health of the banking sector. There are also concerns around the potential size, and dubious creditworthiness, of some bank lending to local government organisations and major corporates. This primarily occurred during the government promoted expansion of credit, which was aimed at protecting the overall rate of growth in the economy after the Lehmans crisis.

Japan: Japan is causing considerable concern as the increase in sales tax in April 2014 has suppressed consumer expenditure and growth to the extent that it has slipped back into recession in Q2 and Q3. The Japanese government already has the highest debt to GDP ratio in the world.

Capital Asset Services forward view:

Economic forecasting remains difficult with so many external influences weighing on the UK. Our Bank Rate forecasts, (and also MPC decisions), will be liable to further amendment depending on how economic data transpires over 2015. Forecasts for average earnings beyond the three year time horizon will be heavily dependent on economic and political developments. Major volatility in bond yields is likely to endure as investor fears and confidence ebb and flow between favouring more risky assets i.e. equities, or the safe haven of bonds.

The overall longer run trend is for gilt yields and PWLB rates to rise, due to the high volume of gilt issuance in the UK, and of bond issuance in other major western countries. Increasing investor confidence in eventual world economic recovery is also likely to compound this effect as recovery will encourage investors to switch from bonds to equities.

The overall balance of risks to economic recovery in the UK is currently evenly balanced. Only time will tell just how long this current period of strong economic growth will last; it also remains exposed to vulnerabilities in a number of key areas.

The interest rate forecasts in this report are based on an initial assumption that there will not be a major resurgence of the EZ debt crisis. There is an increased risk that Greece could end up leaving the Euro but if this happens, the EZ now has sufficient fire walls in place that a Greek exit would have little immediate direct impact on the rest of the EZ and the Euro. It is therefore expected that there will be an overall managed, albeit painful and tortuous, resolution of any EZ debt crisis that may occur where EZ institutions and governments eventually do what is necessary - but only when all else has been tried and failed. Under this assumed scenario, growth within the EZ will be weak at best for the next couple of years with some EZ countries experiencing low or negative growth, which will, over that time period, see an increase in total government debt to GDP ratios. There is a significant danger that these ratios could rise to the point where markets lose confidence in the financial viability of one, or more, countries, especially if growth disappoints and / or efforts to reduce government deficits fail to deliver the necessary reductions. However, it is impossible to forecast whether any individual country will lose such confidence, or when, and so precipitate a sharp resurgence of the EZ debt crisis. While the ECB has adequate resources to manage a debt crisis in a small EZ country, if one, or more, of the larger countries were to experience a major crisis of market confidence, this would present a serious challenge to the ECB and to EZ politicians.

Downside risks to current forecasts for UK gilt yields and PWLB rates currently include:-

- Geopolitical risks in Eastern Europe, the Middle East and Asia, increasing safe haven flows.
- UK strong economic growth is weaker than we currently anticipate.
- Weak growth or recession in the UK's main trading partners - the EU, US and China.
- A resurgence of the Eurozone sovereign debt crisis.
- Recapitalisation of European banks requiring more government financial support.
- Monetary policy action failing to stimulate sustainable growth and to combat the threat of deflation in western economies, especially the Eurozone and Japan.

The potential for upside risks to current forecasts for UK gilt yields and BBGC rates, especially for longer term BBGC rates include: -

- An adverse reaction by financial markets to the result of the UK general election in May 2015 and the economic and debt management policies adopted by the new government
- ECB either failing to carry through on recent statements that it will soon start quantitative easing (purchase of government debt) or severely disappointing financial markets with embarking on only a token programme of minimal purchases which are unlikely to have much impact, if any, on stimulating growth in the EZ.
- The commencement by the US Federal Reserve of increases in the central rate in 2015 causing a fundamental reassessment by investors of the relative risks of holding bonds as opposed to equities, leading to a sudden flight from bonds to equities.
- A surge in investor confidence that a return to robust world economic growth is imminent, causing a flow of funds out of bonds into equities.
- UK inflation returning to significantly higher levels than in the wider EU and US, causing an increase in the inflation premium inherent to gilt yields.

Rhan o gyngor dderbyniwyd gan / An extract from advice received from: Capita Asset Services

Buddsoddiadau Penodedig ac Amhenodedig

Mae Canllawiau Llywodraeth Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol (a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2010) yn rhoi diffiniad o fuddsoddiadau penodedig ac amhenodedig.

Mae paragraff 5.1 y Canllawiau yn dweud bod buddsoddiad yn un penodedig os yw'n cwrdd â phob un o'r isod:-

- “(a) the investment is denominated in sterling and any payments or repayments in respect of the investment are payable only in sterling; and*
- (b) the investment is not a long-term investment (*); and*
- (c) the making of the investment is not defined as capital expenditure by virtue of regulation 20(1)(d) of the Local Authorities (Capital Finance and Accounting) (Wales) Regulations 2003 [SI 3239 as amended]; and*
- (ch) the investment is made with a body or in an investment scheme of high credit quality (**); or with one of the following public-sector bodies:*
  - (i) the United Kingdom Government*
  - (ii) a local authority in England or Wales (as defined in section 23 of the 2003 Act) or a similar body in Scotland or Northern Ireland*
  - (iii) a parish or community council.”*

Mae'r Canllawiau hefyd yn dweud bod unrhyw fuddsoddiad nad yw'n cwrdd â'r diffiniad ym mharagraff 5.1 yn cael ei gyfrif fel buddsoddiad amhenodedig.

Yn ystod 2015/16 nid yw'r Cyngor yn bwriadu gwneud unrhyw fuddsoddiadau mewn arian gwledydd tramor, na gyda chyrrff credyd isel, nac unrhyw fuddsoddiadau a ddiffinnir fel gwariant cyfalaf gan y ddeddfwriaeth (megis cyfranddaliadau mewn cwmnïau). Bydd buddsoddiadau amhenodedig felly yn cael eu cyfyngu i (i) buddsoddiadau tymor hir; a (ii) adneuo gyda banciwr y Cyngor i ddibenion trafodaethol os yw'n methu a chwrdd â'r meini prawf sylfaenol ar gyfer y credyd; yn yr achos hwn, caiff balansau eu cyfyngu i'r eithaf lle mae hynny'n bosib.

Mae'r tabl yn Atodiad 6 yn nodi'r meini prawf a'r cyfyngiadau buddsoddi ar gyfer y gwahanol gategoriâu o fuddsoddiadau y bwriedir eu defnyddio yn ystod 2015/16 ac sydd felly'n sail ar gyfer y rhestr benthyca a gymeradwyir.

Bydd raid i'r Cyngor Sir gymeradwyo unrhyw newidiadau arfaethedig yn ystod y flwyddyn i gategoriâu o fuddsoddiadau penodedig ac amhenodedig a ddefnyddir ac/neu i'r meini prawf graddfeydd credyd / cyfyngiadau buddsoddi.

*** Section 2.4 of the 'Guidance' defines a long term investment as "any investment other than (a) one which is due to be repaid within 12 months of the date on which the investment was made or (b) one which the local authority may require to be repaid within that period."

** For the purposes of high credit quality the 'Guidance' states that "for the purposes of paragraph 5.1(d), Welsh ministers recommend that the Strategy should define high credit quality (and where this definition refers to credit ratings, paragraph 6.1 (***) is relevant)."

*** Paragraph 6.1 of the 'Guidance' recommends that "the Strategy should set out the authority's approach to assessing the risk of loss of investments, making clear in particular:

- (a) to what extent, if any, risk assessment is based upon credit ratings issued by one or more credit rating agencies;*
- (b) where credit ratings are used, how frequently credit ratings are monitored and what action is to be taken when ratings change; and*
- (c) what other sources of information on credit risk are used, additional to or instead of credit ratings."*

The table in Appendix 6 of this strategy sets out what this Council defines as high credit quality and the associated investment criteria and limits and section 4.2 of this strategy sets out the Council's creditworthiness approach.

Meini Prawf Gwrthbartïon

Categori	Graddfa Credyd Tymor Byr (Fitch)	Graddfa Credyd Tymor Byr (Moody's)	Graddfa Credyd Tymor Byr (Standard & Poor's)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Fitch)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Moody's)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Standard & Poor's)	Terfyn Arian	Terfyn Amser
Banciau a Chymdeithasau Adeiladu (sydd heb eu gwladoli neu sydd wedi eu gwladoli'n rhannol)	F1+	P-1	A-1+	AAA	Aaa	AAA	£10m	5 mlynedd
	F1+	P-1	A-1+	AA	Aa2	AA	£10m	3 mlynedd
	F1+	P-1	A-1+	AA-	Aa3	AA-	£10m	364 diwrnod
	F1	P-1	A-1	A	A2	A	£7.5m	6 mis
Banciau'r Deyrnas Gyfunol sydd wedi eu Gwladoli / wedi eu Gwladoli'n Rhannol	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	£10m	364 diwrnod
Llywodraeth Ganolog y Deyrnas Gyfunol (waeth beth fo'r raddfa credyd)	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	Dim uchafswm	Dim uchafswm
Awdurdodau Lleol y Deyrnas Gyfunol **	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	£5m	364 diwrnod

* fel y diffinnir yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid a Chyfrifo Cyfalaf) (Cymru) 2003

** fel y diffinnir yn Neddf Llywodraeth Leol 2003

Nodiadau ac Eglurhad**(1) Terfyn Arian Parod**

- (i) Mae'r terfynau arian yn berthnasol i'r gwrthbarti unigol ac i'r grŵp cyffredinol y mae'n perthyn iddo. (e.e. ar gyfer y banciau o fewn Grŵp Bancio Lloyds plc (sef Bank of Scotland plc a Lloyds Bank plc), terfyn buddsoddi yn berthnasol i fanciau hynny yn unigol a'r grŵp bancio yn ei gyfanrwydd);
- (ii) Y terfyn arian cyffredinol ar gyfer adneuo'n dros 364 o ddyddiau yw £15m.

(2) Terfyn Amser

- (i) I fyny at, a chan gynnwys y cyfnod a nodwyd.

(3) Arian Gwledydd Tramor

- (i) Bydd buddsoddiadau mewn gwledydd tramor wedi eu cyfyngu i'r rheini a chanddynt raddfa credyd sofran AA- (Fitch) neu gyfatebol (a hyd at uchafswm o £10 miliwn fesul gwlad dramor.
- (ii) Ni chaniateir buddsoddi mewn gwledydd pan mae ei raddfa sofran is ddim yn AA- neu'n uwch. Ni fydd unrhyw gyfyngiad gan wlad yn berthnasol i fuddsoddiadau yn y Deyrnas Gyfunol waeth beth fo'r raddfa credyd sofran.
- (iii) Ni fydd is-gwmnïau grwpiau bancio tramor fel arfer yn cael eu hasesu yn unol â mamwlad y sefydliad riant. Fodd bynnag, bydd Santander UK plc (is-gwmni Bancio Santander yn Sbaen) yn cael ei gyfrif fel banc yn y Deyrnas Gyfunol oherwydd eu masnach freintiau sylweddol yn y Deyrnas Gyfunol a natur hyd fraich y berthynas rhwng y riant a'r is-gwmni.
- (iv) Ni fydd meini prawf graddfeydd credyd sofran a chyfyngiadau gwledydd tramor yn berthnasol i fuddsoddiadau mewn banciau datblygu amlochrog (e.e. Banc Buddsoddi Ewrop a Banc y Byd) na sefydliadau rhyngwladol (e.e. yr Undeb Ewropeaidd).

4. Graddfa Credyd yn Gostwng

Os bydd graddfa credyd yn gostwng ac yn golygu bod y gwrthbarti yn is na'r meini prawf y mae'n rhaid cwrdd â nhw ar gyfer buddsoddi, rhoddir y gorau i ddefnyddio'r gwrthbarti cyn gynted ag y bydd yn ymarferol.

Os bydd y Swyddog Adran 151 yn dymuno parhau i fuddsoddi gyda'r gwrthbarti hwnnw gofynnir am ganiatâd gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio ac un aelod arall o ddewis y Cadeirydd a bydd raid i'r ddau ohonynt gymeradwyo. Adroddir ar hynny fel sy'n briodol ar yr adeg gyfleus nesaf.

Gwledydd wedi eu cymeradwyo ar gyfer buddsoddi [yn gywir fel ar 27 Ionawr 2015]

Seiliedig ar y raddfa isaf ar gael

AAA

- Awstralia
- Canada
- Denmarc
- Yr Almaen
- Lwcsebrwg
- Norwy
- Singapore
- Sweden
- Y Swistir

AA+

- Y Ffindir
- Hong Kong
- Yr Iseldiroedd
- D.U.
- U.D.A

AA

- Abu Dhabi
- Ffrainc
- Qatar

AA-

- Gwlad Belg
- Saudi Arabia

Cynllun dirprwyo Rheoli Trysorlys

(i) Cyngor Sir

- Cymeradwyo'r Gyllideb;
- Cymeradwyo Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys Blynyddol, Strategaeth Buddsoddi Blynyddol a Polisi MRP, Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol a diwygiadau;
- Cymeradwyo diwygiadau i'r cymalau a fabwysiadwyd gan y Cyngor;
- Derbyn ac adolygu adroddiadau monitro ar bolisiâu Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau; ac
- Gweithredu ar argymhelliad a dderbyniwyd gan y Pwyllgor Archwilio a/neu'r Pwyllgor Gwaith.

(ii) Pwyllgor Gwaith

- Ystyried y gyllideb;
- Cymeradwyo Arferion Rheoli Trysorlys Blynyddol a diwygiadau'r iddynt;
- Cymeradwyo rhannu'r cyfrifoldebau;
- Cymeradwyo dewis o ddarparwyr gwasanaeth allanol a chytuno ar dermau'r apwyntiad;
- Derbyn ac adolygu adroddiadau monitro ar bolisiâu Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau a gwneud argymhellion i'r Cyngor Sir fel yn briodol;
- Gweithredu ar argymhellion a dderbyniwyd gan y Pwyllgor Archwilio.

(iii) Pwyllgor Archwilio

- Sgrwtini o faterion Rheoli Trysorlys, fel sy'n ofynnol dan Côt Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys a Pholisi'r Cyngor a'r Rheoli Trysorlys. Mae'n cynnwys:-
  - sgrwtineiddio Datganiad Strategaeth Blynyddol ar Reoli Trysorlys, Strategaeth Buddsoddi Blynyddol, Polisi Blynyddol MRP, Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol ac Arferion Rheoli Trysorlys a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol;
  - sgrwtineiddio cynigion am ddiwygiadau i'r Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys Blynyddol, Strategaeth Buddsoddi Blynyddol, Polisi Blynyddol MRP, Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol ac Arferion Rheoli Trysorlys a'r diwygiadau i'r cymalau a fabwysiadwyd a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol;
  - derbyn a sgrwtineiddio unrhyw gynigion yn ymwneud â Rheoli Trysorlys sydd angen penderfyniad gan y Pwyllgor Gwaith neu'r Cyngor Sir;
  - derbyn a sgrwtineiddio adroddiadau monitro polisiâu Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol.

Rôl Rheoli Trysorlys y Swyddog adran 151

Mae rôl y swyddog (cyfrifol) adran 151 yn cynnwys:

- argymhell cymalau, polisi/arferion rheoli trysorlys i'w cymeradwyo, gan eu hadolygu'n rheolaidd, a monitro cydymffurfiaeth;
- cyflwyno adroddiadau polisi rheoli trysorlys rheolaidd;
- cyflwyno cyllidebau ac amrywiaethau cyllideb;
- derbyn ac adolygu adroddiadau gwybodaeth rheoli;
- adolygu perfformiad y swyddogaeth rheoli trysorlys;
- sicrhau digonolrwydd adnoddau a sgiliau rheoli trysorlys, a'r rhannu effeithiol o gyfrifoldebau o fewn y swyddogaeth rheoli trysorlys;
- sicrhau digonolrwydd archwilio mewnlol, a chysylltu ag archwilwyr allanol; ac
- argymhell apwyntio darparwyr gwasanaeth allanol.
- Cyfrifoldeb ar gyfer gweithredu a gweinyddu'r penderfyniadau trysorlys, yn cynnwys y penderfyniadau ar fenthycu, buddsoddi ac ariannu, wedi cael ei ddirprwyo i'r Swyddog Adran 151, a fydd yn gweithredu yn unol â datganiadau polisi'r Cyngor ac Arferion Rheoli Trysorlys.

Côd Ymarfer : Rheoli Trysorlys CIPFA yn y Gwasanaethau Cyhoeddus

Egwyddorion allweddol CIPFA *Rheoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus : Côt Ymarfer (Cyfrol 2011)*, fel y disgrifir yn Adran 4 o'r Côt hwnnw yw:-

Egwyddor Allweddol 1:

Dylai sefydliadau gwasanaethau cyhoeddus roi ar waith amcanion ffurfiol a chynhwysfawr, polisïau ac arferion, strategaethau a threfniadau adrodd ar gyfer rheolaeth effeithiol a rheoli eu gweithgareddau rheoli trysorlys.

Egwyddor Allweddol 2:

Dylai eu polisïau a'u harferion ei gwneud yn glir bod rheolaeth effeithiol a rheoli risgiau yn brif amcanion eu gweithgareddau rheoli trysorlys a bod cyfrifoldeb am y rhain yn gorwedd yn glir o fewn eu sefydliadau. Dylai eu harchwaeth am risg ffurfio rhan o'u strategaeth flynyddol, gan gynnwys unrhyw ddefnydd o offerynnau ariannol ar gyfer y rheolaeth bwyllog o'r risgiau hynny, a dylai sicrhau y rhoddir blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd wrth fuddsoddi arian.

Egwyddor Allweddol 3:

Dylent gydnabod bod mynd ar drywydd gwerth am arian ym maes rheolaeth trysorlys a'r defnydd o fesurau perfformiad addas yn arfau dilys ac yn bwysig i sefydliadau cyfrifol i gyflogi i gefnogi eu busnes ac amcanion y gwasanaeth; a bod, o fewn cyd-destun rheoli risg yn effeithiol eu polisïau rheoli trysorlys a'i arferion yn adlewyrchu hyn.

Aiff y Côt ymlaen i ddweud bod:

“Wrth lunio'r argymhellion hyn mae CIPFA yn cydnabod yr anawsterau o ymdrechu i gael rheolaeth effeithiol ar risg, tra ar yr un pryd yn anelu at sicrhau gwerth am arian. Nid yw'r Côt yn ceisio bod yn rhagnodol ynghylch sut y dylai'r mater hwn gael ei drin, yn enwedig gan ei fod yn cynnwys amrywiaeth mor eang o sefydliadau. Fodd bynnag, lle bo hynny'n briodol, mae nodiadau cyfarwyddo sector benodol yn rhoi cyngor addas. Mae CIPFA yn cydnabod nad oes unrhyw ddau sefydliad yn y gwasanaethau cyhoeddus yn debygol o fynd i'r afael â'r mater hwn yn union yr un modd, ond mae llwyddiant yn y maes rheoli'r trysorlys yn debygol o gael ei weld, yn enwedig yn nhermau gwerth am arian fel dangosydd o swyddogaeth rheoli'r trysorlys sy'n perfformio'n gryf”.

“Er ei fod yn dyddio'n ôl i 1991, mae CIPFA yn ystyried bod yr adroddiad gan y Trysorlys a Phwyllgor y Gwasanaeth Sifil o Dy'r Cyffredin ar gau'r BCCI yn dal yn berthnasol, ac yn yr adroddiad fe ddywedwyd :

“Wrth gydbwysu'r risg yn erbyn dychweliad, dylai awdurdodau lleol fod yn fwy pryderus i osgoi risgiau nag i wneud yr elw mwyaf.”

“Yn wir, cefnogwyd y farn hon gan adroddiad y Pwyllgor Dethol Cymunedau a Llywodraeth Leol i fuddsoddiadau awdurdodau lleol yn 2009.”

“Barn CIPFA yw trwy'r holl wasanaethau cyhoeddus y flaenoriaeth yw diogelu cyfalaf yn hytrach na gwneud yr elw mwyaf. Nid yw osgoi pob risg yn briodol nac yn bosibl. Fodd bynnag, mae'n rhaid cael cydbwysedd gyda chyfrifoldeb brwd am arian cyhoeddus.”

Felly, bydd yr Awdurdod yn mabwysiadu'r pedwar cymal canlynol fel rhan o'r rheolau sefydlog :

1. Bydd yr Awdurdod yn creu ac yn cynnal, fel conglfeini ar gyfer rheolaeth effeithiol o'r trysorlys :
  - Datganiad polisi ar reoli'r trysorlys, sy'n datgan y polisiau, amcanion a'r dull o reoli risg ei weithgareddau rheoli trysorlys; a
  - Arferion rheoli trysorlys addas (ARhT) yn nodi'r modd y bydd yr Awdurdod yn ceisio cyflawni'r polisiau a'r amcanion hynny, ac yn rhagnodi sut y bydd yn trin ac yn rheoli'r gweithgareddau hynny.

Bydd cynnwys y Datganiad Polisi ac ARhT yn dilyn yr argymhellion a gynhwysir yn Adrannau 6 a 7 o'r Côd, yn amodol yn unig i newid lle bo angen adlewyrchu amgylchiadau penodol yr Awdurdod. Ni fydd newidiadau o'r fath yn golygu y bydd yr Awdurdod yn gwro'n sylweddol oddi wrth egwyddorion allweddol y Côd.

2. Bydd y Cyngor Sir, Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Archwilio yn derbyn adroddiadau ar bolisiau, ymarferion a gweithgareddau Rheoli Trysorlys yr Awdurdod, yn cynnwys Strategaeth Blynyddol a Chynllun o flaen llaw y flwyddyn, adroddiadau chwarterol (yn cynnwys adroddiad adolygu canol blwyddyn) a hefyd adroddiad blynyddol ar ôl cau lawr, mewn ffurf sydd wedi ei ragnodi gan y TMPs.
3. Mae'r Cyngor Sir/Pwyllgor Gwaith yn gyfrifol am weithredu ar Bolisiau ac ymarferion Rheoli Trysorlys yr Awdurdod yn unol â chynllun Dirprwyo Rheolaeth Trysorlys. Mae'r Swyddog Cyllid 151 yn gyfrifol am weithredu a gweinyddu penderfyniadau Rheoli Trysorlys, fydd yn gweithio yn unol hefo Datganiad Polisi'r Awdurdod a'r TMPs ac os ydi hi/fo yn aelod o CIPFA, CIPFA Standard of Professional Practice on Treasury Management.
4. Mae'r Awdurdod yn enwebu'r Pwyllgor Archwilio i fod yn gyfrifol am sicrhau y ceir craffu effeithiol ar y polisiau rheoli'r trysorlys, yr ymarferion a'r perfformiad.

Datganiad Polisi Rheoli'r Trysorlys

1. Mae'r Awdurdod yn diffinio ei weithgareddau rheoli'r trysorlys fel : “Rheoli buddsoddiadau'r Awdurdod a llif arian, ei fancio, trafodion marchnad arian a marchnad gyfalaf; rheolaeth effeithiol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau hynny, a mynd ar drywydd y perfformiad gorau posibl sy'n gyson â'r risgiau hynny”.
2. Mae'r sefydliad hwn o'r farn mai nodi, monitro a rheoli risg yn llwyddiannus yw'r prif feini prawf ar gyfer mesur effeithlonrwydd ei weithgareddau rheoli'r trysorlys. Yn unol â hynny, bydd dadansoddi ac adrodd ar weithgareddau rheoli'r trysorlys yn canolbwyntio ar eu goblygiadau risg i'r sefydliad, ac unrhyw offerynnau ariannol a wnaed i reoli'r risgiau hyn.
3. Mae'r sefydliad hwn yn cydnabod y bydd rheolaeth effeithiol o'r trysorlys yn ei gefnogi wrth gyflawni ei amcanion busnes a gwasanaeth. Mae felly wedi ymrwmo i egwyddorion cyflawni gwerth am arian y maes rheoli'r trysorlys, a defnyddio technegau mesur perfformiad cynhwysfawr ac addas, o fewn cyd-destun rheoli risg yn effeithiol.”

DRAFT

DANGOSYDDION PWYLLOG A THRYSORLYS GOSOD Y GYLLIDEB 2015/16						
Rhif Dangosydd						
Fforddiadwyaeth		2013/14 Alldro	2014/15 Amcangyfrif	2015/16 Cynnig	2016/17 Cynnig	2017/18 Cynnig
1,2	Amcangyfrif o [neu wir] gymhareb costau dyled i ffrwd refeniw net:					
	Cronfa'r Cyngor	5.54%	5.90%	6.53%	6.64%	6.34%
	Cyfrif Refeniw Tai (gan gynnwys y setliad)	16.40%	13.32%	21.09%	23.76%	22.27%
	Cyfanswm	6.55%	6.62%	8.06%	8.59%	8.30%
3	Amcangyfrifon o effaith ymylol penderfyniadau buddsoddi cyfalaf ar y Dreth Gyngor			£2.95	£16.31	£22.11
	<i>y Dreth Gyngor ar fand D</i>					
4	Amcangyfrifon o effaith ymylol penderfyniadau buddsoddi cyfalaf ar Renti Tai			£29.17	£43.63	£25.20
	<i>ar gyfartaledd rhent wythnosol</i>					
Pwyll						
5	Dyled gros a'r Gofyniad Cyllido Cyfalaf (CFR)	✓	✓	✓	✓	✓
	<i>Ydy dyled allanol gros yn llai na'r CFR am y flwyddyn flaenorol ynghyd ag amcangyfrifon unrhyw gynnydd am y flwyddyn gyfredol a'r ddwy flynedd ddilynol?</i>					
Gwariant Cyfalaf		£000	£000	£000	£000	£000
6,7	Amcangyfrif o [neu wir] Wariant Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	19,571	20,410	15,520	6,500	4,600
	Cyfrif Refeniw Tai	3,169	6,000	8,590	11,900	7,700
	Cyfanswm	22,740	26,410	24,110	18,400	12,300
8,9	Amcangyfrif o [neu wir] Gofyniad Cyllido Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	84,923	91,866	92,787	93,000	91,200
	Cyfrif Refeniw Tai	23,903	22,894	43,836	45,600	45,700
	Cyfanswm	108,825	114,760	136,623	138,600	136,900
Dyled Allanol		£000	£000	£000	£000	£000
10	Terfyn Awdurdodedig					
	: Benthycu Cyffredinol	123,000	125,000	126,000	128,000	126,000
	: Setliad CRT	0	0	36,000	36,000	36,000
	: Ymrwymadau tymor hir eraill	2,000	2,000	3,000	3,000	3,000
	: Cyfanswm	125,000	127,000	165,000	167,000	165,000

11	Terfyn CRT ar ddyledion:					
	Terfyn CRT ar ddyledion	n/a	n/a	58,780	58,780	58,780
	GCC CRT	n/a	n/a	43,836	45,600	45,700
	Uchdwr CRT	n/a	n/a	14,944	13,180	13,080
12	Ffin Ymarferol					
	: Benthycu Cyffredinol	118,000	120,000	121,000	123,000	121,000
	: Setliad CRT	0	0	36,000	36,000	36,000
	: Ymrwymiadau tymor hir eraill	2,000	2,000	3,000	3,000	3,000
	: Cyfanswm	120,000	122,000	160,000	162,000	160,000
13	Gwir Ddyled Allanol	89,585				
Rheoli'r Trysorlys		2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
		Alldro	Amcangyfrif	Cynnig	Cynnig	Cynnig
14	Fod yr Awdurdod Lleol wedi mabwysiadu Cod Ymarfer CIPFA ar Reoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus.	✓	✓	✓	✓	✓
		£000	£000	£000	£000	£000
15		100%	100%	100%	100%	100%
16	Y terfyn uchaf ar raddfeydd sefydlog : (prifswm net neilltuol)	105,000	125,000	162,000	164,000	162,000
17	Y terfyn uchaf ar raddfeydd amrywiol: (prifswm net neilltuol)	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
18	Terfyn cyfanswm y prifsymiau a fuddsoddir am gyfnodau dros 364 diwrnod:	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
			2015/16		2015/16	
			terfyn uchaf		terfyn isaf	
19	Terfyn uchaf ac isaf ar gyfer strwythur aeddfedu'r benthycu graddfa sefydlog					
	• dan 12 mis		20%	0%		
	• 12 mis ac o fewn 24 mis		20%	0%		
	• 24 mis ac o fewn 5 mlynedd		50%	0%		
	• 5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd		75%	0%		
	• 10 mlynedd a throsodd		100%	0%		
			dim newid	dim newid		

Geirfa a gwybodaeth ar Dangosyddion Pwyllog a Rheoli Trysorlys

Dangosyddion Pwyllog

A) Fforddiadwyaeth

1,2. Cymhareb y costau cyllido i'r ffrwd referniw net

Mae'r dangosydd hwn yn nodi'r tueddiad o ran cost cyfalaf (costau benthyca a chostau ymrwymadau tymor hir eraill net o'r incwm buddsoddi) yn erbyn y ffrwd referniw net.

Mae'r amcangyfrifon ynghylch costau cyfalaf yn cynnwys ymrwymadau cyfredol a'r cynigion yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb.

Fe adlewyrchir dangosyddion CRT (cyfeirnod 2) y setliad hunan-gyllido rhagamcanedig; fe seilir y setliad rhagamcanedig yma ar ffigyrau darparwyd gan Llywodraeth Cymru yn ystod ymgynghoriadau (£21.4m oedd y ffigwr yn seiliedig ar raddfa benthyca o 4.2%). Fel adroddwyd, gall y ffigwr yma newid.

3. Effaith incrementiadd penderfyniadau mewn perthynas â buddsoddi cyfalaf ar y dreth gyngor

Mae'r dangosydd hwn yn nodi'r costau referniw sy'n gysylltiedig â newidiadau arfaethedig i'r rhaglen gyfalaf dair blynedd a argymhellwyd yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb o gymharu ag ymrwymadau a chynlluniau cyfredol y Cyngor sydd eisoes wedi eu cymeradwyo. Mae'r rhagdybiaethau yn seiliedig ar y gyllideb ond yn anorfod, byddant yn cynnwys rhywfaint o amcangyfrifon megis lefel y gefnogaeth o du'r Llywodraeth nad ydynt yn cael eu cyhoeddi dros gyfnod o dair blynedd.

4. Amcangyfrif o effaith incrementaidd y penderfyniadau a wneir mewn perthynas â buddsoddiadau cyfalaf ar lefelau rhenti tai

Yr un modd â'r clandriad ar gyfer y dreth gyngor, mae'r dangosydd hwn yn nodi'r tueddiad yng nghost y newidiadau arfaethedig yn y rhaglen gyfalaf dai a argymhellwyd yn yr adroddiad hwn o gymharu ag ymrwymadau a chynlluniau cyfredol y Cyngor sydd eisoes wedi eu cymeradwyo ac wedi eu mynegi fel yr effaith a gânt ar lefelau rhenti wythnosol,

Mae'r dangosydd hwn yn dangos effaith referniw ar unrhyw newidiadau newydd y bwriedir eu gwneud er y bydd unrhyw effaith arwahanol yn cael ei chyfyngu gan reoliadau rhent.

Dylid nodi nad yw'r dangosydd yma'n adlewyrchu'r setliad hunan-gyllido rhagamcanedig.

B) Pwyll

5. Dyled gros ar GCC

Mae angen i'r Cyngor sicrhau nad yw'r ddyled gros, heblaw yn y tymor byr, yn mynd yn uwch na'r GCC yn y flwyddyn flaenorol ynghyd â'r amcangyfrifon am unrhyw GCC ychwanegol ar gyfer 2015/16 a'r ddwy flynedd ariannol ddilynol. Rhoddir hyn peth hyblygrwydd ar gyfer benthyca buan cyfyngedig yn y dyfodol, ond yn sicrhau ni ymgymerir ag unrhyw fenthyca ar gyfer dibenion referniw.

C) Gwariant cyfalaf

8. Amcangyfrif o Wariant Cyfalaf (CRT)

Fe adlewyrchir dangosyddion CRT (cyfeirnod 7) y setliad hinan-gyllido rhagamcanedig; fe seilir y setliad rhagamcanedig yma ar ffigyrau darparwyd gan Llywodraeth Cymru yn ystod ymgynghoriadau (y ffigwr yw £21.4m yn seiliedig ar raddfa benthyca o 4.2%). Fel adroddwyd, gall y ffigwr yma newid ac, felly, ei gynnwys unwaith bydd wedi ei gadarnhau.

8, 9 Anghenion benthyca'r Cyngor (y Gofyniad Cyllido Cyfalaf)

Yr ail ddangosydd pwylllog yw Gofyniad Cyllido Cyfalaf y Cyngor (GCC). Yn syml, y GCC yw cyfanswm y gwariant cyfalaf hanesyddol gweddilliol nad ydyw hyd yma wedi cael ei dalu amdano o adnoddau referniw neu gyfalaf. Yn sylfaenol, mesur ydyw o anghenion benthyca sylfaenol y Cyngor. Bydd unrhyw wariant cyfalaf nad ydyw wedi ei dalu amdano ar unwaith, yn cynyddu lefel y GCC.

Nid yw'r GCC yn cynyddu i lefel amhenodol, oherwydd mae'r ddarpariaeth referniw isaf (DRI) yn dâl referniw blynyddol statudol sydd, yn gyffredinol, yn gostwng yr angen benthyca yn unol ag oes pob ased.

Mae'r GCC yn cynnwys unrhyw ymrwymadau tymor hir eraill (e.e. cynlluniau PFI, prydlesau ariannol). Er bod y rhain yn cynyddu'r GCC ac o'r herwydd, yn cynyddu angen y Cyngor i fenthyca, mae'r mathau hyn o gynllun yn cynnwys cyfleuster benthyca ac o'r herwydd, nid oes raid i'r Cyngor fenthyca ar wahân ar gyfer y cynlluniau hyn. Ar hyn o bryd, mae gan y Cyngor £dim o gynlluniau o'r fath yn y GCC.

Fe adlewyrchir dangosyddion CRT (cyfeirnod 9) y setliad hinan-gyllido rhagamcanedig; fe seilir y setliad rhagamcanedig yma ar ffigyrau darparwyd gan Llywodraeth Cymru yn ystod (y ffigwr yw £21.4m yn seiliedig ar raddfa benthyca o 4.2%). Fel adroddwyd, gall y ffigwr yma newid.

CH) Dyled Allanol

10. **Y terfyn a awdurdodir ar gyfer dyled allanol.** Mae dangosydd pwylllog allweddol arall yn rheoli uchafswm lefel y benthyca. Gwaherddir dyledion allanol y tu draw i'r terfyn hwn ac mae angen i'r Cyngor llawn osod neu ddiwygio'r terfyn. Mae'n adlewyrchu'r lefel o ddyled allanol y gellid, er nad yw hynny'n beth a ddeisyfir, ei fforddio yn y tymor byr ond nid yw'n gynaliadwy yn y tymor hwy. Dyma'r terfyn statudol y penderfynir arno dan adran 3 (1) Deddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'r Llywodraeth yn cadw'r opsiwn i reoli naill ai'r cyfan o holl gynlluniau'r cyngor neu gynlluniau cyngor penodol er nad ydyw hyd yma wedi defnyddio'r pŵer hwnnw.

Mae'r dangosydd yma'n adlewyrchu gwerth uchaf posib setliad hunan-gyllido y CRT (£35.8m); gwerth uchaf posibl setliad y CRT yw beth ystyrir y pwynt adennill costau i'r diwygiad hunan-gyllido y CRT i fod yn fanteisiol yn ariannol.

Dywed y Swyddog Adran 151 Cyfarwyddwr Cyllid bod y Cyngor wedi cydymffurfio gyda'r dangosydd pwylllog hwn yn y flwyddyn gyfredol ac nid yw'n gweld anawsterau yn y dyfodol. Mae'r farn hon yn cymryd i ystyriaeth yr ymrwymadau cyfredol, y cynlluniau presennol, a'r cynigion sydd yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb.

11. **Terfyn CRT ar ddyledion.** Fel rhan ddigwyiad hunan-gyllido y CRT, dyrennir terfyn ar ddyledion mewn perthynas â'r CRT ar gyfer pob awdurdod lleol yng Nghymru sydd â chyfrifoldeb am dai; (i'w gymhwyso ar 31 Mawrth bob blwyddyn). Bydd y bwch rhwng y ddau, os yw'r GCC o fewn y terfyn, yn cael ei gyfeirio ato fel uchdwr eithaf benthyciadau. Mae'r rhagamcan yn cymeryd i ystyried y setliad ar yr un sail a'r raddfa yn gyfeirnod 2.

- 12. Y ffin weithredol.** Ffin yw hon na fyddir fel arfer yn disgwyl i ddyled allanol fynd yn uwch na hi. Yn y rhan fwyaf o achosion, byddai'n ffigwr debyg i GCC ond gall fod yn is neu'n uwch gan ddibynnu ar lefelau'r ddyled wirioneddol.

Fe adlewyrchir y dangosydd yma gwerth setliad hunan-gyllido rhagamcanedig posibl y CRT ar yr un sail â'r dangosydd Terfyn Awdurdodedig.

Dangosyddion Rheoli Trysorlys

Cyfyngiadau rheoli trysorlys ar weithgareddau

Mae tri o gyfyngiadau mewn perthynas â gweithgareddau trysorlys sy'n ymwneud â dyled. Pwrpas y rhain yw cyfyngu ar weithgaredd y swyddogaeth trysorlys o fewn trothwyon penodol, a chan hynny, reoli risg a lleihau effaith unrhyw symudiad anffafriol yn y cyfraddau llog. Fodd bynnag, os yw'r rhain yn ein cyfyngu'n ormodol, byddant yn effeithio'n andwyol ar y cyfle i leihau costau / gwella perfformiad. Y dangosyddion hyn yw:-

- Y trothwyon uwch o ran y cyfraddau llog amrywiadwy. Mae hwn yn nodi uchafswm ar gyfer cyfraddau llog amrywiadwy yn seiliedig ar y ddyled net o fuddsoddiadau;
- Y trothwyon uwch ar gyfraddau llog sefydlog. Mae hwn yn debyg i'r dangosydd blaenorol ac mae'n cynnwys trothwy uchaf o ran cyfraddau llog sefydlog; a
- Strwythur aeddfedrwydd y benthyciadau. Gosodir y terfynau gros hyn i leihau bregusrwydd y Cyngor petai symiau cyfraddau sefydlog yn cwmpo ac y mae angen eu hail-gyllido ac sydd eu hangen ar gyfer y terfynau isaf ac uchaf.